

ELO= ELECTRONISCHE LEEROMGEVING

ELOINHOUDSOPGAVE <van eloverzamel + basisextra>

(Volgorde van bestanden Frans 3 HAVO-VWO in ELO) 2006-2007

verplicht uit te printen bestanden: 3BASIS/3ELOVERZAMEL: VETGEDRUKT EN ONDERSTREEPT
 alleen vetgedrukt= in 3BASISEXTRA (van groot belang) (eventueel naar wens te gebruiken)
 alleen onderstreept= in 3BASISEXTRA (van belang) (eventueel naar wens te gebruiken)

- 1UITSPRAAK (= HERHALING uitspraakregels voor vaste lettercombinaties; nog in te vullen) (1)**
- 2HULPW (= HERHALING hulpwerkwoorden tweede klas : "fles"-groep en de andere groep) (2)**
- 3AANTEKENINGEN (= Aantekeningen over de grammatica (groot): 25 ONDERWERPEN + oefenzinnen) (3)**
- 3AANTEKENINGEN (= Aantekeningen over de grammatica (klein): 10 ONDERWERPEN + oefenzinnen) (3)
- 3BROOD (= HERHALING van alle mogelijke woordjes die horen bij een woordenboekwoord)
- 3ETRE (= Welke werkwoorden worden vervoegd met "être" ?) (4)**
- 3ETREAVOIR (= Alle tijden en vormen van "ZIJN" en "HEBBEN")**
- 3LEESVRAGEN (= Algemene vragen bij een gelezen boek)
- 3OVT + Si (= Wanneer gebruik ik de Imparfait en wat zijn de gebruijsgevallen van "si") (5)**
- 3PERSVNW+WW (= Kort overzicht van de persoonlijke voornaamwoorden en van de werkwoorden) (6)**
- 3PERSVNWLNG (= De vormen en het gebruik van de persoonlijke voornaamwoorden)
- 3SCHARNIERWOORDEN (= Scharnierwoorden: voegwoorden en uitdrukkingen)
- 3SCHRIJVENENPRATEN (= Spreek- en schrijfonderwerpen voor het hele jaar) (te printen door DOCENT)**
- 3SITES+PRESSE (= Sites voor kranten en school + lijst zoekmachines) (7)**
- 3SLEUTELZINNENSPREKEN (= Nuttige zinnen bij het spreken met Franstaligen)
- 3SUBJONCTIFEZELSBRUG (= Raar verhaaltje over Feijenoord/ Ajax om de Subjonctif te onthouden)
- 3SUBJONCTIFKORT (= Gebruik van de Subjonctif in 10 regels)
- 3SUBJONCTIFLANG (= Gebruik van de Subjonctif in 20 regels)
- 3VERSLAG10PUNTEN (= Hoe schrijf ik een goed verslag over een gelezen boek)
- 3VNWCOMMENTAAR (= Oefening alle typen voornaamwoorden: uitleg van correctie)
- 3VNWCORRECTIE (= Oefening alle typen voornaamwoorden : correctie)
- 3VNWOOEFENING (= Oefening alle typen voornaamwoorden)
- 3WW101 (= Overzicht van 101 veelgebruikte <onregelmatige> werkwoorden) (handig om in je SCHRIFT te plakken)**
- 3WWETRE (= Het volledige schema van de tijden van werkwoorden vervoegd met "être") (8-herkennen)**
- 3WWHERHALING (= Een kort overzicht van de typen werkwoorden en de meest gebruikte tijden)
- 3WWSHEMA (= Het volledige schema van de tijden van een werkwoord vervoegd met "avoir") (9-herkennen)**
- 3Y+EN + QUI + QUE (= Wanneer vervangen door "y"? Wanneer door "en" ? Wanneer "qui" ? Wanneer "que" ?)
- 3ZICHWASSEN (= Het volledige schema van een werkwoord met "se" <= zich/ elkaar>)
- 3ZINNEN180 (= 180 voorbeeldzinnen N-F over werkwoorden en voornaamwoorden) (te printen door DOCENT)**
- 3ZINNEN180CORRECTIE (= 180 voorbeeldzinnen vertaald in het Frans) (te printen door docent)
- 3ZOVEELWW (= onregelmatige werkwoorden van de derde en vierde klas (10) (10 tijden kennen + PS herkennen)**

ZELF NOG VERDER OEFENEN ?

- A) Als je vermoedt vrijwel niets meer te weten van de stof van de eerste en tweede klas, vraag dan om vocabulairelijsten van klas 1 en klas 2 en om oefeningen uit het HULPBOEKJE bij Mauger.
- B) Als je vermoedt een aantal zaken van de stof van de eerste en tweede klas niet meer te weten, vraag dan eventueel om vocabulairelijsten van klas 1 en klas 2 en om "TERUGLEERoefeningen uit ALLONS-Y TOUS 1, 2 en 3.
- C) Als je <binnenkort> vermoedt een aantal zaken van de stof van de derde klas niet meer te weten, vraag dan eventueel om vocabulairelijsten van klas 1 en klas 2 maar vooral om oefeningen uit het OEFENBLOK van OMNIBUS 3.

EXTRA UITLEG/ EXTRA OEFENEN

Op maandag 8.15 uur (zonder een afspraak te maken) of donderdag 8.15 uur (zonder een afspraak te maken) en eventueel op donderdag na 12.10 uur <of soms na 11.20 uur>, kan je om extra uitleg komen vragen, als ik er ben. Je kunt meer oefenmateriaal krijgen bij je docent. Er bestaan bij voorbeeld nog andere reeksen oefenzinnen voornaamwoorden (= vnw) en werkwoorden (= ww) dan "3ZINNEN80". Na inlevering van de zinnen, worden ze, met onderstrepingen, gecorrigeerd.

1UITSPRAAK

UITSPRAAK VAN HET FRANS

- Verbinden: il est/ est-il ? ils ont <z> ils appellent <z>
- Nooit verbinden: het woordje "et" (=en)
- Neusklanken: un bon vin blanc (=een goede witte wijn)

"oi" >> <whâ> // "ou" >> <oe> // "(e)au" >> <o:>

- Eindletter(s): vaak niet uitspreken : voorbeelden: een "e" of een "s" of een "es" of een "t" of een "ts" in: **l'école; les vins; la rose; les villes; les garçons; le mot; les sports** . (VERGELIJK: le port = de haven ("t" niet uitspreken) la porte= de deur (wel "t"uitspreken want er komt nog een "e" !)
- Letter "h" nooit uitspreken (hoewel er twee soorten "h" zijn)
- De klank "ih" van het Nederlandse "kip" en "zit" bestaat niet

"c" voor a, o, u uitspreken als <k>café; copain; cube
 "c" voor e, i uitspreken als <s> centime; cidre
 "ç" voor a, o, u uitspreken als <s>ça; garçon; reçu
 "g" voor a, o, u uitspreken als <G> gare; gobelet; guerre
 "g" voor e, i uitspreken als <zj> genou; Girondins

Een geschreven "e" (zonder accent erop) is geen "é", geen "è" en geen "ê"
maar een <uh> !! (Vergelijk: "regarder" en "répondre")
Een geschreven "s" tussen twee klinkers is een soort <z>: la maison

UITSpraak-alphabet FRANS

(_) =<IE> il, vie, lyre

(_) =<EE>	blé, jouer, vous jouez
(_) =<EH>	lait, jouet, merci, père
(_) =<AH>	plat, patte
(_) =<AA>	bas, pâte
(_) =<OH>	port, donner
(_) =<OO>	mot, dôme, eau, gauche
(_) =<OE>	genou, roue
(_) =<U>	rue, vêtu
(_) =<EUh>	peu, deux, chanteuse
(_) =<EU.>	peur, meuble
(_) =<Uh>	le, de, premier
(_) =<J>	yeux, fille, pied
(_) =<.wh>	oui, (nouer), (Louis)
(_) =<whi.>	huile, lui
(_) =<k>	cou, qui, sac, képi, car, accumuler
(_) =<"G">	gare, guerre, gonfler, Argus
(_) =<s>	sale, celui, ça, dessous, merci, tasse, nation, penser
(_) =<chj>	chat, tache
(_) =<"Z">	zéro, maison, rose
(_) =<zj>	je, gilet, mangeons
(_) =<nj.>	agneau, vigne (____) = <n.gh> camping; parking

2HULPWW

HULPWERKWOORDEN- 2^E KLAS ('fle s' wel als 1e werkwoord)

((1. avoir = hebben j'ai eu	j'ai nous avons	tu as vous avez	il a ils ont))
((2. être = zijn/ <worden> j'ai été= ik ben geweest <j'ai été vu= ik ben gezien geworden>))	je suis nous sommes	tu es vous êtes	il est ils sont
3. faire = doen/ maken/ laten j'ai fait	je fais nous faisons	tu fais vous faites	il fait ils font
(N.B. je le <u>fais</u> reparer= ik <u>laat</u> het repareren ("faire" is actief : ervoor zorgen)			
4. laisser = laten j'ai laissé	je laisse nous laissons	tu laisses vous laissez	il laisse ils laissent
(N.B. je le <u>laisse</u> tomber= ik <u>laat</u> het vallen) ("laisser" is passief: het gebeurt per ongeluk)			
5. envoyer = sturen/ zenden j'ai envoyé	j'envoie nous envoyons	tu envoies vous envoyez	il envoie ils envoient
(N.B. je l' <u>envoie</u> chercher= ik <u>laat</u> hem/ haar/ het halen)			
6. voir = zien j'ai vu	je vois nous voyons	tu vois vous voyez	il voit ils voient
7. regarder = kijken bekijken/ aankijken j'ai regardé	je regarde nous regardons	tu regardes vous regardez	il regarde ils regardent

8.	<u>entendre</u> = horen j'ai entendu	j'entends nous entendons	tu entends vous entendez	il entend ils entendent
9.	<u>écouter</u> = luisteren beluisteren/ luisteren naar j'ai écouté	j'écoute nous écoutons	tu écoutes vous écoutez	il écoute ils écoutent
10.	<u>sentir</u> = voelen/ ruiken j'ai senti	je sens nous sentons	tu sens vous sentez	il sent ils sentent

(REGEL 1 : BIJ ÉEN WERKWOORD IN DE ZIN (ook wanneer vervoegd met « être » of « avoir ») staan de voornaamwoorden van de 3e en de 4e naamval +se + y +en ((3 meewerkend voorwerp = me, te, lui/ lui, nous, vous, leur), (4 lijdend voorwerp = me, te, le/la, nous, vous, les)) + se (= zich) + y (=er) + en (= ervan/ erover)) V O O R dat een werkwoord (en dus onmiddellijk na het onderwerp) : JE TE LE DIS >> JE TE L'AI DIT)

REGEL 2 : BIJ TWEE (of meer) WERKWOORDEN IN DE ZIN en als het eerste van de twee FAIRE/ LAISSER/ ENVOYER of 'ZINTUIGWERKWOORD' (zie werkwoorden 1 t/m 10) is, staan de voornaamwoorden 3 + 4+ se+ y + en <ook> V O O R het eerste werkwoord (dus, vóór « faire/ laisser/envoyer of 'zintuigwerkwoord' »), volgens het schema van de "pijl".

Voornaamwoorden 3+ 4 komen ook VOOR de bovenstaande werkwoorden 1 t/m 10, wanneer deze werkwoorden in een voltooide tijd staan (= met "avoir" of "être"; deze tellen niet als extra werkwoord). ((Pas verder op de uitzondering van de Gebiedende Wijs Bevestigend))

DUS :	<u>JE LES VOIS ARRIVER</u> <u>ELLE LES Y ENTEND CHANTER</u>	en niet * je vois les arriver en niet * elle entend les y chanter
EN :	<u>JE LES AI VUS ARRIVER</u> <u>ELLE LES Y A ENTENDU(E)(S) CHANTER</u>	en niet * j'ai vu les arriver en niet * elle a entendu les y chanter

HULPWERKWOORDEN- 2^E KLAS (‘fle s’ niet als 1^e werkwoord)

A.	<u>pouvoir</u> = mogen/ kunnen j'ai pu	je peux nous pouvons	tu peux vous pouvez	il peut ils peuvent
B.	<u>savoir</u> = weten/ kunnen/ <kennen <<van les>> j'ai su	je sais nous savons	tu sais vous savez	il sait ils savent
C.	<u>devoir</u> = moeten <schuldig zijn> j'ai dû	je dois nous devons	tu dois vous devez	il doit ils doivent
D.	<u>vouloir</u> = willen j'ai voulu	je veux nous voulons	tu veux vous voulez	il veut ils veulent
E.	<u>aller</u> = gaan (zullen zo) je suis allé<e>	je vais nous allons	tu vas vous allez	il va ils vont

(N.B. je vais aller à la poste= ik zal zo naar de post gaan (>> **Futur Proche**)

F.	<u>venir</u> = komen je suis venu<e>	je viens nous venons	tu viens vous venez	il vient ils viennent
----	---	-------------------------	------------------------	--------------------------

(N.B. venir de + infinitif = hebben/ zijn zojuist/ net:
je viens de lire cet article= ik heb net dit artikel gelezen
je viens de le lire= ik heb het net gelezen) (>> **Passé Récent**)

G.	osер = durven j'ai osé	j'ose nous osons	tu oses vous osez	il ose ils osent
	jij durft te komen=	tu oses venir	(« te » komt niet terug in het Frans)	

ETC.

REGEL : BIJ TWEE (of meer) WERKWOORDEN in de zin waarvan het eerste werkwoord NIET « faire, laisser, envoyer of ‘zintuigwerkwoord’ » is, komen de voornaamwoorden van de 3^e en 4^e naamval + “se” + “y” + “en” A C H T E R het eerste werkwoord. Zie de voorbeelden hieronder ! !!! Dat is ook het geval wanneer de werkwoorden A t/m G in een voltooide tijd staan (= met “avoir” of “être” vervoegd; “avoir” en “avoir” en “être” tellen niet als extra werkwoord).

DUS :

TU VEUX <u>LUI PARLER</u>	en niet *tu lui veux parler
NOUS POUVONS <u>LE LEUR DIRE</u>	en niet *nous le leur pouvons dire

EN :

TU AS VOULU <u>LUI PARLER</u>	en niet *tu lui as voulu parler
NOUS AVONS PU <u>LE LEUR DIRE</u>	en niet *nous le leur avons pu dire

3AANTEKENINGEN10

AANTEKENINGEN IN 10 PUNTEN (3H/V): **2^e versie**

1. **ZINNEN VRAGEND MAKEN (a+b altijd mogelijk; bij c kijken naar het onderwerp)**
  - a. **Intonatie** <toon omhoog gaand + “?”>
Tu m'accompagnes >>> Tu m'accompagnes ?

 b. (Vragend<e> woord<en> <+> **est-ce que** + rest van de zin + ?
 (*Tu m'accompagnes >>>) Est-ce que tu m'accompagnes ?
 (*Quand + Tu m'accompagnes) Quand est-ce que tu m'accompagnes ?

c1. Bij persoonlijke voornaamwoorden + bij “ce”: omdraaien:
 (C'est amusant) Est-ce amusant ? (Est-ce que c'est amusant/ C'est amusant ?)
 (Elle est arrivée) Est-elle arrivée ? (Est-ce qu'elle est arrivée/ Elle est arrivée ?)
c2. Bij andere onderwerpen: onderwerp herhalen door il<s> of elle<s>
 (Votre équipe a été battue) Votre équipe a-t-elle été battue ?
 (Est-ce que votre équipe a été battue ?/ Votre équipe a été battue ?)
- 2) **VOEGWOORD dat = que (omdat= parce que) (of= ou <Jean ou Pierre> si <Je ne sais pas si ...> (want= car) (als= si) (maar= mais) (toch= pourtant) (zoals= comme) (dus= donc/ par conséquent) (daarom= c'est pour cela que/ c'est pourquoi (zodat =de sorte que +S/I) (hoewel =bien que +S) (wie= qui) (wat=que) (waar= où) (waarom= pourquoi) (welke= (quel<l><e><s> (hoe= comment)**
- 2a) **VERBINDINGSWOORDEN**
(par contre= daarentegen .... >>>> A COMPLÉTER
- 3) « **WIE ?** » ONDERW. : **Qui ?** (ou : Qui est-ce qui ?) / LIJDEND VW **Qui** (ou : Qui est-ce que ?)
 « **WAT ?** » ONDERW. **Qu'est-ce qui** <geen 2e vorm> / LIJDEND VW. **Que** (ou: Qu'est-ce que ?)
 (« **WAT ?** » alleenstaand : Comment ? (ou: Quoi ?)
 Wie (Wié) heeft dat gedaan Qui a fait cela ? (Qui est-ce qui a fait cela ?)
 Wie heb jij gezien ? Qui as-tu vu ? Qui est-ce que tu as vu ?
 Wat valt daar ? Qu'est-ce qui tombe là ? (MAIS : Je ne sais pas ce qui est tombé)
 Wat heb jij gegeten ? Qu'est-ce que tu as mangé ? (Qu'as-tu mangé ?)
 (MAIS : tu sais bien ce que j'ai mangé) (ZIE PUNT 3)
- 4) **HET SCHARNIERWOORD « WAT »: ce qui (=1 = onderwerp) wanneer er geen ander onderwerp is**

Wat interessant is, is dit programma = Ce qui est intéressant, est ce programme
Wat hij zegt, is niet waar = Ce qu'il dit, n'est pas vrai

5) LIJDEND VOORWERP VOORAAN ? DAN DAT LIJDEND VW HERHALEN DOOR "le/ la/ les"

Ik ken die man/ die vrouw niet= je ne connais pas cet homme/ cette femme
Die man/ die vrouw ken ik niet= cet homme/cette femme je ne **le/la** connais pas
Ik vind die antwoorden niet= je ne trouve pas les réponses
Die antwoorden heb ik niet gevonden= ces réponses, je ne **les** ai pas trouvées

6) "QUI" ZONDER VOORZETSEL ALS ONDERWERP (SAMENGESTELDE ZINNEN)

De man(nen) die daar loopt/ lopen, is/ zijn onze leraar/ leraren
L'homme/Les hommes **qui** marche/ marchent là, est/ sont notre/nos professeurs
Het meisje dat/ De meisjes die ons groet(en), is mijn nichtje/ zijn hun nichtjes
La fille qui nous salue/ Les filles **qui** nous saluent,/ est ma cousine/ sont leurs cousins
De problemen **die** moeten worden opgelost= Les problèmes qui doivent être résolus

“QUE” ZONDER VOORZETSEL ALS LIJDENDE VOORWERP (SAMENGESTELDE ZINNEN)

De man(nen) die ik daar zie, is/ zijn jouw/ onze leraar/ leraren
L'homme/ Les hommes **que** je vois là, est ton prof/ sont nos profs
Het huis dat/ De huizen die hij heeft bezocht, was/ waren niet mooi
La maison/ Les maisons **qu'il** a visitée(s), n'était pas/ n'étaient pas belle(s)
De spullen die U heeft opgeruimd= Les affaires **que** vous avez rangées

MET VOORZETSEL + QUI (SAMENGESTELDE ZINNEN):

bij namen van personen en bij personen Jeroen/ De jongen(s) met wie ik tennis= Jérôme/ Le(s) garçon(s) **avec qui** je joue au tennis

MET VOORZETSEL + lequel/ laquelle/ lesquels/ lesquelles (**SAMENGESTELDE ZINNEN**):
(soms bij personen en) altijd bij dingen

(Soms bij personen en) altijd bij dingen:	
(De jongen/ De jongens met ik tennis	= Le garçon <u>avec lequel</u> / <u>avec lesquels</u> je joue au tennis)
De boom waarvoor ik mijn fiets zet = L'arbre <u>devant</u> lequel je mets mon vélo	
De groepen waarin ik jullie plaats	= Les groupes <u>dans</u> lesquels je vous place Les catégories <u>dans lesquelles</u> je vous place
Pas op bij het voorzetsel « à »	>> auquel/ à laquelle/ auxquels/ auxquelles
Pas op bij het voorzetsel “ de ”	>> dont
(hoewel er uitzonderingen zijn en hoewel duquel/ de laquelle/ desquels/ desquelles wel voorkomen)	
De computer waaraan jij werkt	= L'ordinateur <u>auquel</u> tu travailles (travailler à)
De honden waarvoor hij zorgt	= Les chiens <u>dont</u> il s'occupe (s'occuper de)

MAIS: A quoi penses-tu ? Waaraan denk je ?
ET: Je me demande **à quoi** tu penses.
De quoi parles-tu ? = Waarover praat jij ?
Je ne comprends pas de quoi il est question

7a) HET/ DIT/DAT + WERKWOORD (CE of CELA <= CA>) (onbepaald)

Het is mooi weer	Il fait beau
Is het half drie of kwart voor drie	Est-il deux heures et demie ou trois heures moins le quart ?
Het/Dit/Dat is mooi C'est beau	Het moet/kan moeilijk zijn Ce doit/ peut être difficile
Het is (Dit is) is een bromfiets	C'est (Ceci est) un vélo-moteur
Het vraagt veel tijd	Cela demande beaucoup de temps
Dít (= met klemtoon) is een bromfiets	Ceci est un vélo-moteur
Dát (=met klemtoon) is een motorfiets	Cela est une moto/ (Ça, c'est une moto)
Dit is leuk, dat niet	Ceci est amusant, pas cela (ça)

7b) DIT/DAT/DEZE/DIE (*onbeklemtoond of beklemtoond*) + ZELFSTANDIG NAAMWOORD

ce cet cette ces ...-ci/ là

**dit boek en deze pennen (*non-accentué*)
dít boeken en dié pennen (*accentué*)
deze boom en dit huis (*non-accentué*)
déze boom/ bomen en dát huis (*accentué*)**

die school en die leerlinge (*non-accentué*)

ce livre et ces stylos
ce livre-ci et ces stylos-là
cet arbre-ci et cette maison-ci
cet arbre-ci (ces arbres-ci)
et cette maison-là
cette école et cette élève

dié school en déze leerlingen (*accentué*)

cette école-là et ces élèves-ci

DIT/DAT/DEZE/DIE (onbeklemtoond en beklemtoond) + ZELFSTANDIG NAAMWOORD

OF : celui celle ceux celles + -ci or -là (*bepaald*)

OF : celui celle ceux celles + qui of que (>> hij/zij die/ degene<n> die/ die welke/ <die die>))

OF : celui celle ceux celles + de (of ander voorzetsel)

Dit boek en dat

ce livre-ci et celui-là

Deze boeken en die

ces livres-ci et ceux-là

Hij die dit leest, is gek

celui qui lit ceci, est fou

Zij die dat leest, is nog gekker

celle qui lit cela, est encore plus folle

Die fouten en degene die jij hebt gemaakt

ces fautes-là et celles que tu as faites

Welk taartje neem jij, dit of dat

quel gâteau prends-tu, celui-ci ou celui-là ?

Ik heb liever deze kaart dan die

je préfère cette carte-ci à celle-là

Deze is bruin maar die zijn wit (*tafel/s*)

j'aime mieux cette carte-ci que celle-là

Rijd jij in jouw auto of in die van je vader ?

Celle-ci est brune mais celles-là sont blanches

Die van Suzanne is mooier dan die van jou

Conduis-tu ta voiture ou celle de ton père ?

Die van Suzanne is mooier dan die van jou

Celui de Suzanne est plus beau que le tien

Die van Suzanne is mooier dan die van jou

Celle de Suzanne est plus belle que la tienne

8. MIJN (ETC.): mon/ ma/ mes = mijn (Pas op : mon école f/ mon amie f)
ton/ ta/ tes = jouw son/ sa/ ses = zijn/ haar (Pas op : Suzanne a vendu son vélo <à elle>)
notre/ nos = onz(e) votre/ vos = jullie/ Uw leur/ leurs = hun
-

DE MIJNE/ DIE VAM MIJ (ETC.) le mien/ la mienne/ les miens/ les miennes >le tien.. >le sien..
le/la nôtre/ les nôtres le/la vôtre/ les vôtres le/la leur/ les leurs

9. **BELANGRIJK BIJ SCHRIJVEN EN SPREKEN (<WEDERKERENDE> WERKWOORDEN)**
o.t.t. je me trompe/ tu te trompes il se trompe ns ns trompons vs vs trompez ils se trompent
v.t.t. je me suis trompé<e>/ tu t'es trompé<e>/ il s'est trompé/ elle s'est trompée
ns ns sommes trompé(e)s/ vs vs êtes trompé(e)s/ ils se sont trompés/ elles se sont trompées
(Zie ook het "KLEIN OVERZICHT VAN REGELMATIGE EN ONREGELMATIGE WERKWOORDEN")

1. O.T.T.(je donne)/ 2. SUBJONCTIF O.T.T.(que je donne)/ 3. V.T.T.(j'ai donné)/ 4. IMPARFAIT (je donnais)/ 5. Plus-que-Parfait (j'avais donné)/ 6. (FUTUR <je donnerai>)/ 7. Conditionnel / Futur du passé (je donnerais) 8. FUTUR PROCHE (je vais donner)/ 9. PASSE RECENT (je viens de donner)
10. Impératif (donne !, donnons ! donnez ! lave-toi, lavons, lavez-vous, ne te lave pas, ne nous lavons pas, ne vous lavez pas)

10. **BELANGRIJK BIJ VERSTAAN (VOIX PASSIVE):**
je suis vu(e) = ik word gezien j'ai été vu(e) = ik ben gezien
j'étais vu(e) = ik werd gezien que je sois vu = dat ik word gezien (ETC. ETC.)

OEFENZINNEN MET UITWERKING

1a	de man die daar loopt het boek dat valt Marie die spreekt de boeken die mooi zijn	l'homme <u>qui</u> marche là le livre <u>qui</u> tombe Marie <u>qui</u> parle les livres <u>qui</u> sont beaux
1b	de man die jij ziet het boek dat ik lees Jan die ik ontmoet de boeken die ik vind	l'homme <u>que</u> tu vois le livre <u>que</u> je lis Jean <u>que</u> je rencontre les livres <u>que</u> je trouve
2a	wat moeilijk is, is dit wat jij zegt, begrijp ik niet	<u>ce qui</u> est difficile, est ceci <u>ce que</u> tu dis, je ne <le> comprends pas
2b	ik weet niet wat er gebeurt jij hoort niet wat ik zeg	je ne sais pas <u>ce qui</u> se passe tu n'entends pas <u>ce que</u> je dis
3a	Piet met wie ik uitga Piet over wie ik spreek	Pierre <u>avec qui</u> je sors Pierre <u>de qui</u> je parle

3b	de pen waarmee ik schrijf het huis waarin ik woon	le stylo <u>avec lequel</u> j'écris la maison <u>dans laquelle</u> (la maison où) j'habite			
3c	de jongens waartegen ik praat de fouten waarover wij praten	les garçons <u>à qui/ auxquels</u> je parle les fautes <u>dont</u> (desquelles) nous parlons			
4a	jij zegt het mij jij hebt het mij gezegd	tu <u>me le</u> dis tu <u>me l'as</u> dit			
4b	ik hoor het hem vertellen ik heb het hem horen vertellen	je <u>le lui</u> entends raconter je <u>le lui</u> ai entendu raconter			
4c	wij willen jullie er ontmoeten wij hebben jullie er willen ontmoeten	nous voulons <u>vous y</u> renconter nous avons voulu <u>vous y</u> renconter			
5a	dit schrift <u>ce</u> cahier déze schriften <u>ces</u> cahiers-ci	dít schrift <u>ce</u> cahier-ci díe schriften <u>ces</u> cahiers-là	dàt schrift <u>ce</u> cahier-là déze boom	deze boom cet arbre cet arbre-ci	die school cette école dié school cette école-là
5b	hoe vind je dit/ dat ? dat is mooi ik weet het niet ik weet dat niet	comment trouves-tu <u>ceci/ cela</u> ? <u>c'est beau/ cela</u> est beau je ne (<u>le</u>) sais pas je ne sais pas <u>cela</u>			
5c	mijn fiets en die van Luc mijn ouders en die van Lucienne	mon vélo et <u>celui de</u> Luc mes parents et <u>ceux de</u> Lucienne			
	dit huis en dat dat jij mooier vindt het huis dat zij heeft gezien, is wit hij (degene) die dit leest, is gek zij (degene) die die fout maakt, is toch intelligent <u>celle qui</u> fait cette faute<-là>, est pourtant intelligente	<u>cette</u> maison et <u>celle que</u> tu trouves plus belle la maison qu'elle a vue, est blanche <u>celui qui</u> lit ceci, est fou zij (degene) die die fout maakt, is toch intelligent <u>celle qui</u> fait cette faute<-là>, est pourtant intelligente			
	deze foto en die <mv.> <u>cette</u> photo-ci et <u>celles-là</u>	die foto's en deze <enk.> <u>ces</u> photos-là et <u>celle-ci</u>	deze foto's en die <enk.> <u>ces</u> photos-ci et <u>celle-là</u>		
6a	wie doet dat ? wie zie jij ? <u>qui</u> fait cela ? <u>qui</u> vois-tu ?	wie heeft dat gedaan ? wie heb jij gezien ? <u>qui</u> a fait cela ? <u>qui</u> as-tu vu ?			
6b	wat valt daar ? wat is daar gevallen ? wat doet zij ? wat doet Michèle ? wat heeft hij gedaan ? wat heeft Michel gedaan ?	<u>qu'est-ce qui</u> tombe là ? <u>qu'est-ce qui</u> est tombé là ? <u>que fait-elle ? qu'est-ce qu'</u> elle fait ? que fait Michèle ? <u>qu'est-ce que</u> Michèle fait ? qu'a-t-il fait ? <u>qu'est-ce qu'</u> il a fait ? qu'a fait Michel ?/ <u>qu'est-ce que</u> Michel a fait ?			
6c	Wat ? Weet je het/ dat nog niet ? Weet je dat niet meer ?	<u>Quoi</u> ? Ne <u>le</u> sais-tu pas encore Ne sais-tu plus <u>cela</u> ?)			
	Hoe heb je dit gedaan ? Comment l'as-tu fait ? Comment est-ce que tu l'as fait ? Tu l'as fait comment ?				
	Waarom ben jij niet gekomen ? Pourquoi <u>n'es-tu pas</u> venu ?/ Pourquoi <u>est-ce que</u> tu n'es pas venu ?				

Wanneer heeft Suzanne haar ouders bezocht ?
 Quand Suzanne a-t-elle visité/ Quand Suzanne est-elle allée voir ses parents ?
 Quand est-ce que Suzanne a visité/ Quand est-ce que Suzanne est allée voir ses parents ?

Welke musea heb jij moeten bezoeken ?
Quels musées as-tu dû visiter ? Quels musées est-ce que tu as dû visiter ?
 <Om> hoe laat is Michel thuisgekomen ?
A quelle heure Michel est-il rentré ? A quelle heure est-ce que Michel est rentré ?

7	Ondanks de regen, zijn zij uitgegaan Ik ga uit tenzij (+S) het regent	<u>Malgré la pluie, ils sont sortis</u> <u>Je sors à moins qu'il ne pleuve</u>		
8	Hebben jullie die oefening afgemaakt ? (3x) <u>Vous avez fini cet exercice ?</u> <u>Est-ce que vous avez fini cet exercice ?</u> <u>Avez-vous fini cet exercice ?</u>			
	Heeft Hélène een liedje gezongen ? (3x) <u>Hélène a chanté une chanson ?</u> <u>Est-ce qu'Hélène a chanté une chanson ?</u> <u>Hélène a-t-elle chanté une chanson ?</u>			
9.	Jij leest Tu lis	Ik wil dat jij dat leest Je veux que tu <u>lises</u> cela	Heb jij het gelezen L'as-tu lu ?	Zij zat te lezen Elle lisait
10a	Zij vind Elle trouve	Zij vond Elle trouvait	Zij heeft gevonden Elle a trouvé	Zij had gevonden Elle avait trouvé
	(Zij wordt/ werd/ is/ was gezien) >>			
	(Elle <u>est</u> vue >>Elle <u>était</u> vue>>Elle <u>a été</u> vue>>Elle <u>avait été</u> vue)			

OEFENZINNEN OM IN TE LEVEREN (FACULTATIEF)

1. Ik heb mijn broer een cadeau gegeven
Zij heeft dat snel gelezen, zei hij tegen mij
Die vrouw ken ik
Heeft hij/ Jan een bromfiets gekocht ?
2. Het is geen bier, het is water
Zij heeft geen cadeaus gekocht
In Nederland drinkt men veel melk
Honden zijn trouw
3. In het jaar tweeduizend een
Weer 84 fout ? Dat is al de 5^e keer !
Donderdag zestien maart
Om half zes 's nachts
4. De beste appels zijn vers
Bepaalde dingen zijn actueel maar niet deze blauwe jurk
Zij leert Spaans want hij is een Spanjaard
De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
5. Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Deze leerlinge heeft ons hartelijk gegroet
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zijn de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?
6. De haren van de paarden zijn bruin
Deze Griek en deze Turkse zijn man en vrouw

Mejuffrouw ! Drie postzegels, alstublieft
 De verlovingen vinden plaats in twee wolkenkrabbers

7. Zijn mooiste doelpunten zijn minder bekend dan haar interessantste foto's
 Hij heeft evenveel succes als zij
 Beiden vermaken zich zeer in het leven en het meest 's avonds
8. Wij hebben jou laten komen maar daarna hebben wij ons tot hem gewend.
 Wij dachten ook nog aan U; wij willen ook nog met U spreken
 Wanneer heb jij hem er ontmoet ? Ik weet niet meer wanneer
 Ik heb hem nog niet gesproken; ik denk dat ik hem morgen zal zien
 Jij hebt haar er zien werken en toch kun je ons niet zeggen of zij het er naar haar zin heeft ?
9. Ik interesseer mij er niet echt voor.
 Ik ken de regels er niet van en ik wil er geen tijd aan besteden
 Vijf hebben jullie er al van gelezen maar jullie moeten er twaalf in totaal kunnen samenvatten.
 Er (+Dat) zijn er veel zijn er veel maar jullie hebben er al een paar van gezien als film
10. Deze feesten en die die (= welke) ik nog ga bijwonen
 Die meisjes en die die ik nog nooit gezien heb
 Mijn scooter is langzaam maar die van Erik rijdt heel wat sneller. Sneller dan die van Joop.
 Elk van deze bladzijden bevat minsten drie moeilijkheden
 Deze van bladzijde veertien bij voorbeeld
11. Wat wil je ons zeggen ?
 Wat heb je ons willen zeggen ?
 Wat had je ons willen zeggen ?
 Welk van deze teksten hebben wij al gedaan ?
 Ik weet niet over wat voor teksten U het heeft
 Wat je nu beweert, lijkt mij waar
 De vrienden waarvoor ik zorg zijn de jouwe niet
12. Ik wacht hier op iemand, maar niet op zo maar iemand.
 Zelfs jij kan zo'n situatie begrijpen
 Niet allen zijn gekomen.
 Sommigen wilden wel komen maar niet op ieder uur van de dag
13. Zij maken hun huiswerk terwijl zij naar een CD luisteren Wij kwamen (P.S.)
 Dat jullie verkochten (Subj. Imp.)
 Hij belt je morgen wel
 Jij zou willen dat je meer geld hebt
 Ik vind het vreemd dat hij niet komt
 Jij wou dat je meer geld had gehad
 Ik vond het vreemd dat hij niet gekomen was
 Zij heeft net een pakje gebracht
 Toen zei hij me dat hij me zou verlaten
14. Hij heeft een mes tevoorschijn gehaald
 De teksten die ik heb horen zingen
 Zij is erin geslaagd hem te bereiken
 Wij hebben hen zien werken
15. Er zijn vandaag twee ongelukken gebeurd
 Ik zal het haar zeker zeggen
 Na te hebben gegeten, hebben wij wat gewandeld
 Men moeten het haar eerlijk zeggen
 Voordat wij gingen eten, wandelden wij wat
 Dit zijn leerlingen die verscheidene talen spreken
16. Zij hebben elkaar in Parijs ontmoet

Toen is zij opgestaan en weggegaan
 De brieven die zij elkaar hebben geschreven
 Ga je wassen; je wast je nooit

- 17 Verleden week zag ik nog op de markt
 Wij waren verwonderd dat zij met jou meekwam
 Als jij meer moed had, zou je nu protesteren
 Zij vroeg zich af of hij al wakker was geworden
 Als jij meer moed had gehad, was je gebleven
 Als ik een zo mooi verhaal zou kunnen schrijven !
 Hij spreekt alsof hij alles van die zaak weet
 Ik had je nog willen schrijven maar ik had geen tijd
18. Dit oude vrouwtje is altijd vergezeld van haar kat
 De honden worden gebeten door hun bazen
 Bent U al gewaarschuwd ? Ja, ik ben al gebeld
 Zij zijn ziek geworden omdat het kouder wordt
19. Nu zijn er slechts domme programma's op de TV
 Jullie zijn bang dat zij het nauwelijks begrijpt
 Het zijn geen Belgische herders maar ook geen Belgen
 Ik zie ook nergens Hollanders en Fransen
20. Het is niet duidelijk of hij komt maar ik ben er zeker van dat hij welkom zal zijn
 Of zij komt of niet, ik ben er niet zeker van dat zij welkom zal zijn
 Het komt voor dat enkele leerlingen brutaal zijn. Dat is niet zo erg mits zij gelijk hebben
 Wij zoeken iemand die Frans kan spreken zonder dat hij al te veel fouten maakt
 Welke moeilijkheden jullie ook hebben, werk zo dat je toch een voldoende haalt.

3AANTEKENINGEN25

***

AANTEKENINGEN (3H/V): 25 oude en nieuwe onderwerpen

1. ZINNEN VRAGEND MAKEN (A+B altijd mogelijk; pas op bij C)

A. Intonatie <toon omhoog gaand + “?”>

Tu m'accompagnes >>>	<u>Tu m'accompagnes</u> ?
Notre équipe a gagné	Notre équipe a gagné ?

B. (Eerst: Vragend<e> woord<en>) (dan:) est-ce que + rest van de zin

(*Tu m'accompagnes >>>)	<u>Est-ce que</u> tu m'accompagnes ?
(*Quand + Tu m'accompagnes)	Quand <u>est-ce que</u> tu m'accompagnes ?
(*Pourquoi + Tu ne viens pas avec moi	Pourquoi <u>est-ce que</u> tu ne viens pas avec moi ?)
SPREEKTAAL/ STRATTAAL :	Pourquoi tu ne viens pas avec moi ?

C1. Bij persoonlijke voornaamwoorden + bij “ce”: omdraaien onderwerp en gezegde :

Elle est arrivée)	<u>(C1 :)</u> Est-elle arrivée ?
ook : (a_ Elle est arrivée ? b_ Est-ce qu'elle <u>est</u> arrivée ?)	

(C'est amusant)	Est-ce amusant ?
ook : (a_ C'est amusant ? b_ Est-ce que c' <u>est</u> amusant ?)	

C2. Bij andere onderwerpen: onderwerp herhalen door il<s> of elle<s>

(Votre équipe a été battue)	<u>(C2 :)</u> Votre équipe a-t-elle été battue ?
ook : (a_ Est-ce que votre équipe a été battue ?/ (b_ Votre équipe a été battue ?)	

2. VOEGWOORD

dat = que (omdat= parce que) +

VERBINDINGSWOORDEN

(of= ou <Jean ou Pierre> //// of= si <Je ne sais pas si ...>)

bien que +S= hoewel ; c'est pour cela que/ c'est pourquoi =daarom ; car= want ; comme= zoals/ als <etc.>

de sorte que +S/I= zodat ; donc= dus ; hoe= comment ; mais= maar ;

par conséquent= dus/ dientengevolge ; par contre= daarentegen ; pourtant= toch ; si= als <etc.>;

waar= où ; waarom= pourquoi ; wat= qu'est-ce qui <1>/ que <4>/ qu'est-ce que <4> ; welke= quel<l><e><s> ; wie= qui <1> ; qui est-ce qui <1>/ qui <4> ; qui est-ce que <4> ; want= car (ZIE : ANDERE LIJST)

3. HET SCHARNIERWOORD « WAT »

Ik weet niet wat daar ligt/ staat = Je ne sais pas ce qui se trouve là

Ik weet niet wat jij bedoelt = Je ne sais pas ce que tu veux dire

Wat interessant is, is dit programma = Ce qui est intéressant, est ce programme

Wat jij zegt, is niet waar = Ce que tu dis, n'est pas vrai

4. HET VRAGENDE WOORD “WIE”/ HET VRAGENDE WOORD “WAT”

« WIE ? »   ONDERW. :   Qui ? (ou : Qui est-ce qui ?)
LIJDEND VW   Qui ? (ou : Qui est-ce que ?)

« WAT ? »   ONDERW. :   Qu'est-ce qui ?<geen 2e vorm>
LIJDEND VW.   Que (ou: Qu'est-ce que ?)

(« WAT ? » alleenstaand :   Comment ? (ou: Quoi ?)

Wie (Wié) heeft dat gedaan ?   Qui a fait cela ? (Qui est-ce qui a fait cela ?)

Wie heb jij gezien ?   Qui as-tu vu ? (Qui est-ce que tu as vu ?)

Wat valt daar ?   Qu'est-ce qui tombe là ? (MAIS : Je ne sais pas ce qui est tombé)

Wat heb jij gegeten ?   Qu'est-ce que tu as mangé ? (Qu'as-tu mangé ?)
(MAIS : tu sais bien ce que j'ai mangé) (ZIE : PUNT 3)

5. WORDVOLGORDE :

HIER NOUS AVONS DONNÉ UN CADEAU À SOPHIE//

HIER NOUS LUI AVONS DONNÉ UN CADEAU// (Hier nous lui en avons donné un)

Il vient souvent nous voir/ Il vient nous voir souvent/ Il est venu nous voir souvent

Elle va toujours regarder (toujours) l'entrée du cirque dans le village

Vers sept heures ils sont sortis/ Ils sont sortis vers sept heures

Je ne sais pas **quand ils ont** promis de venir ≠ **Quand ont-ils** promis de venir ?
 Elle ne se rappelle pas ce que maman a dit (ce qu'a dit maman)
Qu'est-ce que maman a dit ? (Qu'a dit maman ?)

LIJDEND VOORWERP VOORAAN ?

DAN: DAT LIJDEND VW HERHALEN DOOR “le/ la/ les”

Ik ken die man/ die vrouw niet= Je ne connais pas cet homme/ cette femme
 Die man/ die vrouw ken ik niet= Cet homme/cette femme, je ne **le/la** connais pas
 Ik vind die antwoorden niet= Je ne trouve pas les réponses
 Die antwoorden heb ik niet gevonden= Ces réponses, je ne **les** ai pas trouvées

6) “qui” Z O N D E R V O O R Z E T S E L **ALS ONDERWERP IN SAMENGESTELDE ZINNEN**

De man(nen) die daar loopt/ lopen, is/ zijn onze leraar/ leraren
 L'homme/Les hommes qui marche/ marchent là, est/ sont notre/nos professeurs
 Het meisje dat/ De meisjes die ons groet(en), is mijn nichtje/ zijn hun nichtjes
 La fille qui nous salue/ Les filles qui nous saluent,/ est ma cousine/ sont leurs cousines
 De problemen die moeten worden opgelost= Les problèmes qui doivent être résolus

“que” Z O N D E R V O O R Z E T S E L **ALS LIJDEND VOORWERP IN SAMENGESTELDE ZINNEN**

De man(nen) die ik daar zie, is/ zijn jouw/ onze leraar/ leraren
 L'homme/ Les hommes que je vois là, est ton prof/ sont nos profs
 Het huis dat/ De huizen die hij heeft bezocht, was/ waren niet mooi
 La maison/ Les maisons qu'il a visitée(s), n'était pas/ n'étaient pas belle(s)
 De spullen die U heeft opgeruimd= Les affaires que vous avez rangées

7. MET VOORZETSEL + “qui”

IN SAMENGESTELDE ZINNEN: **bij NAMEN van personen en bij personen**
 Jeroen/ De jongen(s) met wie ik tennis= Jérôme/ Le(s) garçon(s) avec qui je joue au tennis

MET VOORZETSEL + lequel/ laquelle/ lesquels/ lesquelles

in SAMENGESTELDE ZINNEN: **(soms bij personen en) altijd bij dingen**

(De jongen/ De jongens <u>met wie</u> ik tennis	= Le garçon <u>avec</u> lequel / avec lesquels je
joue au tennis)	
De boom <u>waarvoor</u> ik mijn fiets zet	= L'arbre <u>devant</u> lequel je mets mon vélo
De groepen <u>waarin</u> ik jullie plaats	= Les groupes <u>dans</u> lesquels je vous place
	= Les catégories <u>dans</u> lesquelles je vous
place	
De garage <u>waarin</u> de auto staat	= Le garage dans lequel / où se trouve l'auto
Die <u>waarmee</u> ik schrijf	= Celui <u>avec</u> lequel j'écris (= le stylo)
Pas op bij het voorzetsel « à » >>	auquel/ à laquelle/ auxquels/ auxquelles
Pas op bij het voorzetsel “de” >>	dont
(hoewel er uitzonderingen zijn en hoewel duquel/ de laquelle/ desquels/ desquelles wel voorkomen)	
De computer <u>waaraan</u> jij werkt	= L'ordinateur <u>auquel</u> tu travailles (<i>travailler à</i>)
De dingen <u>waaraan</u> zij denkt	= Les choses <u>auxquelles</u> elle pense (<i>penser à</i>)
De honden <u>waarvoor</u> hij zorgt	= Les chiens <u>dont</u> il s'occupe (<i>s'occuper de</i>)
De jongen <u>waarvan</u> ik de moeder ken	= Le garçon <u>de qui/ dont</u> je connais la mère

MAIS: **A quoi** penses-tu ? Waaraan denk je ? **De quoi** parles-tu ? = Waarover praat jij ?

ET: Je me demande à quoi tu penses. Je ne comprends pas de quoi il est question

8. HET/ DIT/DAT + WERKWOORD ("IL", "CE", "CELA" <= CA>) (onbepaald)

Het is mooi weer	Il fait beau (DIRE LE TEMPS QU'IL FAIT >> il)
Is het kwart voor drie ?	Est-il trois heures moins le quart ? (DIRE L'HEURE)
>>> il)	
Het/Dit/Dat is mooi: C'est beau	Het moet/kan moeilijk zijn: Ce doit/ peut être difficile
Het is/ Dit is een bromfiets	C'est un vélo-moteur/ (KLEMTOON: Ceci est un vélo-moteur)
vélo-moteur)	
Het vraagt veel tijd	Cela demande beaucoup de temps (BIJ ANDERE WW)
Gaat het ? (MAAR: Hoe gaat <i>het</i> met jou ?)	Ça va ? (Comment vas-tu ?)
Dít (= met klemtoon) is een bromfiets	Ceci est un vélo-moteur
Dát (=met klemtoon) is een motorfiets	Cela est une moto/ (Ça, c'est une moto)
Dit is leuk, dat niet	Ceci est amusant, pas cela (ça)

9. DIT/DAT/DEZE/DIE (onbeklemtoond of beklemtoond) + ZELFSTANDIG NAAMWOORD

ce cet cette ces ....-ci/ là

dit boek en deze pennen (*non-accentué*)
dít boeken en dié pennen (*accentué*)
deze boom en dit huis (*non-accentué*)
déze boom/ bomen en dát huis (*accentué*)
die school en die leerlinge (*non-accentué*)
dié school en déze leerlingen (*accentué*)

ce livre et ces stylos
ce livre-ci et ces stylos-là
cet arbre-ci et cette maison-ci
cet arbre-ci (ces arbres-ci) et cette maison-là
cette école et cette élève
cette école-là et ces élèves-ci

DIT/DAT/DEZE/DIE (onbeklemtoond en beklemtoond) zonder ZELFSTANDIG NAAMWOORD

OF : celui celle ceux celles + -ci or -là (*bepaald*)
OF : celui celle ceux celles + qui of que (>> hij/zij die/ degene<n> die/ die welke/ <die die>)
OF : celui celle ceux celles + de (of ander voorzetsel)

Vergelijk

Dit boek en dat
Deze boeken en die
Hij die dit leest, is gek
Zij die dat leest, is nog gekker
Die fouten en degene die jij hebt gemaakt
Welk taartje neem jij, dit of dat
Ik heb liever deze kaart dan die

Deze is bruin maar die zijn wit (*tafels*)
Rijd jij in jouw auto of in die van je vader ?

Die (m.) van Suzanne is mooier dan die van jou   Celui de Suzanne est plus beau que le tien

Die (f.) van Suzanne is mooier dan die van jou   Celle de Suzanne est plus belle que la

tienne

Ce livre-ci et celui-là
Ces livres-ci et ceux-là
Celui qui lit ceci, est fou
Celle qui lit cela, est encore plus folle
Ces fautes-là et **celle(s) que** tu as faite(s)
Quel gâteau prends-tu, **celui-ci** ou **celui-là** ?
Je préfère cette carte-ci à celle-là
J'aime mieux cette carte-ci que celle-là
Celle-ci est brune mais celles-là sont blanches
Conduis-tu ta voiture ou celle de ton père ?

VELE MALEN WORDT NIET "deze, die, dit, dat" GEBRUIKT :

Heb je die schilderijen gezien ? As-tu vu ces tableaux ?

Die (= Zij) zijn heel duur   Ils sont très chers (NIET: ceux-ci)

Waar is het station ?   Où est la gare ?

Dat is vlakbij   Elle est tout près (C'est tout près) (NIET : celle-là)

10. BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN

<u>MIJN (ETC.):</u>	mon/ ma/ mes = mijn	(Pas op : mon école f/ mon amie f)
<u>ton/ ta/ tes</u> = jouw	<u>son/ sa/ ses</u> = zijn + haar	(Pas op : Suzanne a vendu son vélo <à elle>)
<u>notre/ nos</u> = onz(e)	<u>votre/ vos</u> = jullie (Uw)	<u>leur/ leurs</u> = hun
Pas op : “Lichaam<sdelen>” met “le”, “la”, “les”		
In het Frans zegt men niet: “Ik was mijn haar/ Ik heb mijn haar gewassen”		
maar : “Ik was mij de haren/ heb mij de haren gewassen” >>>		
Je me lave/ Je me (3) suis lavé les cheveux		
Je me brosse/ lave/ Je me suis brossé/ lavé les dents	Elle se casse/ Elle s'est cassé la jambe	
Vous vous teignez/ Vous vous êtes teint les cheveux	Nous nous sommes foulés/ Ns ns foulons le pied	

DE MIJNE/ DIE VAN MIJ (ETC.):

le mien/ la mienne/ les miens/ les miennes >le tien.. >le sien..
le/la notre/ les nôtres le/la vôtre/ les vôtres le/la leur/ les leurs

Monsieur= M. Madame= Mme Mademoiselle= Mlle
Bonjour, Mesdemoiselles, Mesdames, Messieurs !
Mijn broer en (mijn) zus= Mon frère et ma sœur

Vaste uitdrukking (GEEN 3e naamvals- à maar een à (= van) die bezit aangeeft) :

Deze fiets is van mij Ce vélo est à moi Ce livre est à lui/ Ce bijoux sont à elles

Maar:

Dit boek is van hem Ce livre est de lui (Hij heeft het geschreven !)

11. WERKWOORDEN (10 TIJDEN KENNEN EN 1 TIJD HERKENNEN) WEDERKERENDE WERKWOORDEN)

10 BELANGRIJKSTE TIJDEN en VORMEN (IN DE DERDE KLAS) BIJ SCHRIJVEN EN SPREKEN:

1. OTT / PRÉSENT (je donne)
2. VTT/ PASSÉ COMPOSÉ (j'ai donné)
3. OVT/ IMPARFAIT (je donnais)
4. VVT/ PLUS-QUE-PARFAIT (j'avais donné)
5. OTTT/ FUTUR (je donnerai)
- 5a. VTTT/ FUTUR ANTÉRIEUR (j'aurai donné)
6. OVTT/ =CONDITIONNEL PRÉSENT ou FUTUR DU PASSÉ (je donnerais)
- 6a. VVTT/ = CONDITIONNEL PASSÉ ou FUTUR ANTERIEUR DU PASSÉ (j'aurais donné)
7. NABIJE TOEKOMENDE TIJD/ FUTUR PROCHE (je vais donner)(ik zal zo geven/ ik ga geven)
8. RECENTE VERLEDEN TIJD/ PASSÉ RÉCENT (je viens de donner)(ik heb net/ zojuist gegeven)
9. IMPÉRATIF / GEBIEDENDE WIJS (donne ! donnons ! donnez !)
lave-toi lavons-nous ! lavez-vous ! ne te lave pas ! ne nous lavons pas ! ne vous lavez pas !)
10. AANVOEGENDE WIJS OTT/ SUBJONCTIF PRÉSENT (que je donne, que ns donnions)

1 TIJD ALTIJD KUNNEN HERKENNEN : LE PASSÉ SIMPLE= 2^E O.V.T.

Deze tijd die je niet zelf hoeft te kunnen “maken”, heeft, alles bij elkaar opgeteld, 36 (!) verschillende

uitgangsvormen. De Franstaligen spreken hem zelden meer maar hij wordt wel gebruikt in literaire teksten (om plotselinge handelingen, opeenvolgende gebeurtenissen en feiten uit een ver verleden aan te geven).

Maar als jij hem tegenkomt, moet je maar net doen alsof je een gewone o.v.t. leest.

De vormen zijn:

- bij werkwoorden op -er	-ai, -as, -a, -âmes, -âtes, -èrent
- bij regelmatige ww. op -ir	-is, -is, -it, -îmes, -îtes, -irent
- bij onregelmatige ww. op -ir	-is, -is, -it, -îmes, -îtes, -irent
- bij andere onregelmatige ww.	-is, -is, -it, -îmes, -îtes, -irent OF -us, -us, -ut, -ûmes, -ûtes, -
- bij venir en tenir nrent	vins vins vint vînmes vîntes vinrent tins, tins, tint, tînmes
- bij avoir	eus eus eut eûmes eûtes eurent
- bij être	fus fus fut fûmes fûtes furent

(Consolation <= Troost> : Ook in de vierde en vijfde (vijfde en zesde) behoef je deze tijd alleen te herkennen)

BELANGRIJK BIJ VERSTAAN EN LEZEN in de derde klas: de VOIX PASSIVE= lijdende

vorm VEEL WW. DIE **NORMAAL MET "AVOIR"** (= HEBBEN) WORDEN VEROEFGD,
KUNNEN OOK MET '**ÊTRE**' VOORKOMEN: "être" BETEKENT DAN NIET ZIJN MAAR
"WORDEN":

je suis vu(e)	= ik word gezien	j'ai été vu(e)	= ik ben gezien
j'étais vu(e)	= ik werd gezien	j'avais été vu (e)	=ik was gezien
que je sois vu	= dat ik word gezien	(ETC. ETC.)	

(maar: “worden” dat niet gevolgd wordt door een werkwoord,
dus “worden”+ bijv. nw. of zelfst. nw. = devenir
(Elle est devenue médecin; il devient médecin aussi)

LET OP PERSOONSWISSELINGEN BIJ WEDERKERENDE WERKWOORDEN

o.t.t. je me trompe/ tu te trompes il se trompe ns ns trompons vs vs trompez ils se trompent
v.t.t. je me suis trompé<e>/ tu t'es trompé<e>/ il s'est trompé/ elle s'est trompée
ns ns sommes trompé(e)s/ vs vs êtes trompé(e)s/ ils se sont trompés/ elles se sont trompées

12. HET LIDWOORD

Hij is Fransman ; hij praat Frans
Het is een/ geen Fransman
Jij leert Frans

Il est Français ; il parle français
C'est un/ Ce n'est pas un Français
Tu apprends le français (taal=systeem)

HET DELEND LIDWOORD (EN: uitzonderingen daarop)

brood= du pain   geld= de l'argent   limonade= de la limonade   auto's= des voitures

UITZONDERINGEN :

avoir chaud/ froid/ faim/sommeil/ peur/ raison/ tort/ mal/ envie/ <etc.>; monter en voiture en été, en automne, en hiver (MAIS : au printemps)

il habite Rue de la Paix

quelques fleurs plusieurs fautes différents cas avec plaisir

WANNEER VERANDERT « un/ une/ de l'/ de la/ du/ des » IN « de » ?

1. na een woord van hoeveelheid: Combien de ... ? beaucoup de ....

2. als het bijv. nw. voor het zelfst. nw. staat: de grands problèmes
3. bij een ontkenning van een lijdend vw.: je n'ai pas de problème<s> (dus niet bij "être": ce n'est pas un problème ; ce n'est pas du vin)
4. la route est couverte **de neige** = met sneeuw> ("de" + delend lidwoord ≠ mogelijk) (PAS OP : de + bepaald lidwoord kan wel: ... de la neige = met de sneeuw)

WERKWOORDEN MET EEN "SCHERPE KEUZE": aimer, détester, préférer (etc.)
KRIJGEN NIET "des" of "de" (>> OOK NIET BIJ ONTKENNING), maar "le/la/les"

Je préfère le train à l'auto   J'aime les fleurs

Tu aimes mieux <prendre> la voiture que le train

Je déteste les chats noirs (Je ne déteste pas les chats noirs)

OOK MET « le/ la/ les »

Les chiens sont fidèles (algemeen)

Il a les cheveux roux ; elle a les dents blanches (lichaam)

Le qautorze juillet ; le mercredi dix mai (datum)

Le roi Guillaume-Alexandre ; la reine Béatrix , le docteur Legrand (titel/ functie)

Le président Mitterrand 5 représente la France (land)

(**BEHALVE BIJ VROUWELIJK LAND IN GEVAL VAN PRODUCT OF TITEL :**
 la reine d'Angleterre ; le vin d'Allemagne)

Avoir le temps de ...

Faire la connaissance de quelqu'un (MAAR : faire connaissance avec quelqu'un)

l'année dernière/ la semaine passée

13. WELKE BIJVOEGLIJKE NW. HEBBEN DRIE VORMEN IN HET ENKELVOUD ?

(Alleen voor mannelijke woorden beginnend met een klinker of stomme h)

1. beau	un <u>bel</u> homme	belle	beaux	belles
2. nouveau	un <u>nouvel</u> hôtel	nouvelle	nouveaux	nouvelles
3. vieux	un <u>vieil</u> arbre	vieille	vieux	vieilles

WELKE BIJVOEGLIJKE NW. STAAN VÓÓR HET ZELFST NW. ?

bon, bonne, mauvais<e>, ((méchant<e>)); >, ((vilain<e>)),

((gentil<le>)), beau bel belle, joli<e>,

nouveau nouvel nouvelle, jeune, vieux (vieil, vieille)

grand<e>, >, gros<se>, petit<e>, vaste, haut<e>, meilleur<e>, long<ue>

KLEUREN ALTIJD ACHTER HET ZELFSTANDIG NW

WELKE BIJVOEGLIJKE NW. HEBBEN TWEE BETEKENISSEN ?

le pauvre homme/ un homme pauvre/

le dernier autobus/ le mois dernier/

un repas cher/ mes chers parents/

un ancien footballeur/ un livre ancien/

ma propre clef/ une chambre propre

LET OP WOORDEN ALS :

social >> sociale >>> sociale >>> sociaux >>> sociales
 heureux >> heureuse >>> heureux >>> heureuses
 blanc >> blanche >> frais>> fraîche
 grec >> grecque >> grecs >> grecques (turc-turque-turcs-

turques)

(« le public » mais :

public >> publique >> publics >> publiques >> publiques)

LET OP VERDUBBELINGEN VAN DE EINDLETTER/ of/ ACCENTEN etc.

net-nette complet-complète naturel-naturelle favori-favorite	
<u>NOOIT EEN « e » NA EEN “e”/</u>	<u>NOOIT EEN “s” NA EEN “s”</u>
jeune/ jeune/ jeunes/ jeunes	gris/grise/gris/grises

14. TRAPPEN VAN VERGELIJKING (+ enkele bijzondere vormen)

even groot als	aussi grand/ grande/ grands/ grandes que
groter dan	plus grand que
minder groot dan	moins grand que
het grootst	le/la/les plus grand/grande/grands/grandes

hij speelt beter dan ik	il joue mieux (BIJW) que moi (il est meilleur)
zij speelt het best	elle joue <u>le</u> mieux (BIJW)
hij is/ zij is/ de beste	il est le meilleur/ elle est la meilleure
zij zijn/ zij zijn de beste	ils sont les meilleurs/ elles sont les meilleures
Uw fouten zijn erger dan die van mij	vos fautes sont pires que les miennes

La photo la plus réussie/ Les photos les plus réussies
Ta photo de vacances la plus réussie/ Tes photos de vacances les plus réussies

U rijdt het hardst	Vous roulez le plus vite (BIJW)
maar het slechtst	mais le moins bien (le pis) (BIJW)
U speelt het meest	Vous jouez le plus (BIJW)
Zij werkt het minst	Elle travaille <u>le</u> moins (BIJW)
(MAAR: Haar opstel is het minst geslaagd	Sa rédaction est <u>la</u> moins réussie) (GEEN
BIJW.)	

15. HOE VORM JE EEN BIJWOORD (+ bijzondere vormen)

poli >> poliment	calme >> calmement
lent >> lente >> lentement	bien/ mieux/
longtemps ≠ longuement	énormément/ précisément
vite	

prudent	>> prudemment	méchant	>> méchamment
---------	---------------	---------	---------------

prudent	>> avec prudence
	de façon prudente/ de manière prudente
	d'une façon prudente/ d'une manière prudente
	d'un air prudent
	d'un ton prudent
	d'une voix prudente

MAIS :

Travailler dur/ coûter cher/	parler bas/	parler haut/	chanter juste
------------------------------	-------------	--------------	---------------

16. TELWOORD

un deux (deuxième, seconde) trois, quatre (quatrième) cinq (cinquième), six sept huit neuf (neuvième) dix onze douze (douzième) treize (treizième) quatorze (quatorzième) quinze (quinzième) seize (seizième) dix-sept (dix-septième) dix-huit dix-neuf vingt vingt et un (vingt et unième) vingt-deux
trente et un (trente-deux) ; quarante ; quarante et un ; cinquante ; cinquante et un ; soixante ; soixante et un ; soixante-dix ; soixante et onze ; soixante-douze soixante-dix-neuf ; quatre-vingts ; quatre-vingt-un ; quatre-vingt-dix ; quatre-vingt-onze quatre-vingt-dix-neuf cent

101= cent un 102= cent deux 200= deux cents 202= deux cent deux

2000= deux mille 2002= deux mille deux
 in het jaar 1674/ 1789= en l'an seize cent soixante-quatorze
 en l'an mil sept-cent quatre-vingt-neuf (dix-sept cent quatre-vingt-neuf)
 in het jaar 2005= en l'an deux mil cinq
 le premier avril (POISSON D'AVRIL ....)
 le deux avril, le trois avril etc.

trois accidents (ZONDER "DE" want TELWOORD)
 une douzaine d'oeufs/ une dizaine de crayons
 deux millions d'habitants
 des centaines de milliers de soldats

17. ONBEPAALDE (VOORNAAM)WOORDEN

quelqu'un/ quelqu'une = iemand	quelque chose= iets
une chose= een ding la même chose= hetzelfde	le/la/les même<s>= dezelfde
personne (ne ....) = niemand	rien (ne ....) = niets
ik zie niemand	je ne vois personne ik hoor niets= je n'entends rien

une personne =	een personne	
tous/ toutes=	<u>allen (personen)/ alle (dingen)</u>	tout= alles
il est tout (=très) grand		
tout le village/ toute la ville/ tous les villages/ toutes les villes		

quel/ quelle/ quels/quelles ? =	welk(e) ; wat voor ?
quel livre ? <<<< >>>>	lequel ? lequel de ces livres ?
quelle voiture ? <<<<< >>>>	laquelle ? laquelle de ces voitures ?
quels dictionnaires ? <<<< >>>>>	lesquels ? lesquels de ces dictionnaires ?
quelles images ? <<<< >>>>	lesquelles ? lesquelles de ces
dictionnaires ?	

quelques livres >>	quelques-uns <de ces livres>
quelques voitures >>	quelques-unes <de ces voitures>
chaque élève>>	chacun<e> <de ces élèves>

après quelque temps quelque livre certains livres un fait certain (= sûr)

18. VOORZETSELS

à Paris/ au Havre/ en France à Rotterdam/ en Hollande/ aux Pays-Bas
 en Afrique du Sud/ dans le Nord de l'Italie/
 au sud de la Loire/ à l'ouest de Metz/ à l'est de Strasbourg/ au nord de Pau
 aller à Paris/ se promener dans <les rues de> Paris la ville de Paris
 à Mexico/ au Mexique
 en ce moment ≠ à ce moment à Noël, à Pâques, à la Pentecôte, à la <fête de> Saint-Nicolas,
 en 2005 en une semaine ≠ dans une semaine
 au premier étage entrer dans une chambre/ sortir de la maison
 monter dans un autobus/ un car/ car descendre d'une voiture
 dans une île
 pendant les vacances

ww. zonder voorzetsel :

aimer/ compte/ croire/ espérer/ oser/penser/ paraître/ préférer/ sembler

ww. met « à » :

apprendre à/ aider à/ avoir à/ commencer à*/inviter à/ se mettre à/ réussir à etc.

ww. met « de » :

décider de/ demander à qn de .. / essayer de/ oublier de/ prier à qn de .../regretter de etc. etc.

<u>redeneren vanuit het Frans</u> : zich bezighouden met/ zorgen voor ≠ s'occuper avec/ pour		
maar: s'occuper de	ik zorg voor het eten	je m'occupe du
dîner		

ZIE VERDER : LIJSTEN IN GROTERE GRAMMATICABOEKEN

19. HULPWERKWOORDEN (Bijzonderheden)

j'ai reçu beaucoup d'argent	j'ai été très malade
je suis allé<e> en ville	je me <u>suis</u> beaucoup amusé<e> beaucoup

il est sorti de la salle de classe	il a sorti les chaises
il est monté dans l'autobus	il a monté les valises
il est descendu de l'avion	il a descendu ces objets

je <u>vais aller</u> à la Poste	je vais/ je suis allé<e> au bureau de poste
j'allais regarder le nouveau programme quand on a sonné	
il vient <u>de lire</u> ces articles	il vient lire les résultats
il venait <u>de traverser</u> la rue	il venait chercher sa sœur à la gare

Pas op voor verschillen tussen Frans en Nederlands :
 Ils se sont promenés dans le parc (Ils ont promené leurs chiens)
 Nous avons commencé la leçon
 Elle a fui (s'est enfuie) vers la campagne etc. etc.

20. ONPERSOONLIJKE WW.

soir Il est deux heures et quart du matin; de l'après-midi ; Il est dix heures moins le quart du soir
 Il fait chaud ; il a fait froid ; il neige ; il a gelé ;
 il y a beaucoup de vent ; il y a eu beaucoup de pluie
 Il arrive que ... il arrive (il est arrivé) beaucoup de voyageurs
 Il faut qu'il me paye/ Il lui (3) faut me payer (OOK : il doit me payer)
 Il a fallu qu'il me paye/ Il lui (3) a fallu me payer (OOK : il a dû me payer)
MAAR TOCH : je regrette que (+S) ... ; je m'étonne que (+S) ; je réussis à ....

21. HET IS + ... / ER WORDT ...../ "JE" KAN / MOET .....

Het is belangrijk. = C'est important.
 Je moet niet vergeten hem te bellen, dat is belangrijk. =
 Tu ne dois pas oublier de l'appeler, c'est important.

MAAR : Het is belangrijk dat(je hem belt)= Il est important que (tu l'appelles (S))
Hij is belangrijk. = Il est important.
Er wordt gedanst= On danse   Er wordt geklopt= On frappe

Je kan er veel leren=	On peut y apprendre beaucoup (algemene betekenis)
Je moet je vaak aanpassen =	On doit s'adapter souvent (algemene betekenis)
etc.	etc.

22. IMPARFAIT= OVT (WANNEER ? IN VIJF À ZES GEVALLEN SLECHTS; ZONIET: >>> Passé Composé= VTT !!!)

- cartes)
- 1) **Duur/ herhaling/ gewoonte** (chaque matin elle buvait deux tasses de thé)
  - 2) **In bijzin na “pendant que”** (il a écouté la radio pendant que les autres jouaient aux cartes)
  - 3) **Toestand/ Beschrijving** (il habitait une rue sombre)
  - 4) **Mening, Gesteldheid van de geest** (je pensais/ je croyais/ je trouvais/ j'estimais/ Gevoel (je m'étonnais que/ je suis heureux que/ je suis content que/ je regrette que)
  - 5) **Zaten te , lagen te, stonden te ....** (j'attendais sur le quai de la gare)
- Ook:
Imparfait-vormen bij: **“stond/ stonden op het punt....”** (j'allais sortir quand mon ami m'a appelé)

De Passé Composé wordt dus gebruikt in andere gevallen, zoals:

- a) Zakelijke, informatieve, losse mededelingen over het verleden
(Hier j'ai acheté un dictionnaire de français dans cette librairie. Après, je suis sorti<e>)
  - b) Opeenvolgende handelingen/ gebeurtenissen in het verleden, opgenomen in een verhaal
(je me suis réveillé<e>, j'ai sauté du lit et je suis allé<e> à la salle de bains))
-

23. Si

- 1) **na "si" van voorwaarde (dus de betekenis van: "als")**
kan je in de BIJZIN nooit een futur of een conditionnel présent (= futur du passé) gebruiken maar in de bijbehorende hoofdzin moet dat juist wel !

Voorbeeld: Als jij dit doet/ zal doen, doe ik dat/ zal ik dat doen
Si tu fais (NOOIT : *feras) ceci, je fais/ ferai cela

Vergelijk dus zeer goed de navolgende zinnen Frans en Nederlands:

- **Als ik geld had/ zou hebben, kocht ik een computer/ zou ik een computer kopen.**
(= IN TOTAAL 4 combinatiemogelijkheden in het Nederlands !)
- **Si j'avais de l'argent, j'achèterais un micro-<ordinateur>/ un ordinateur>**
(= IN TOTAAL slechts 1 combinatiemogelijkheid in het Frans !)
- **Als ik geld had gehad/ zou hebben gehad, had ik een computer gekocht/ zou ik een computer gekocht hebben**
(= IN TOTAAL 4 combinatiemogelijkheden in het Nederlands)
- **Si j'avais eu de l'argent, j'aurais acheté un micro**
(= IN TOTAAL slechts 1 combinatiemogelijkheid in het Frans. <De (subjonctif)vorm "eusse" is hier zoals je ziet ook mogelijk maar dat moet je maar niet navolgen>)

Vertaal nu:

Si tu disais la vérité, on serait content   Si tu avais dit la vérité, on aurait été content

NOG ANDERE "SI":

- 2). **SI= JA**   "Tu ne viens pas ?" "Si !" (=Ja) na een ontkenning.
- 3) **SI= OF**   "Je me demande si ..." Ik vraag mij af of ... (+ rest bijzin)
Je ne sais pas si   Ik weet niet of .... (= rest bijzin)
- 4) **SI= AL**   "**S'il est riche, il n'est pas avare.**" (si= al, hoewel ,<zo>)
Al is hij rijk, hij is niet gierig.
(De "si" van 4 is niet van voorwaarde maar van toegeving en komt voornamelijk voor in de schrijftaal
(maar dan wel vrij vaak; pas dus op voor het gebruik ervan in leesteksten !)
- 5) **SI= ZO**   "Je ne crois pas qu'elle soit si bête !"   Ik geloof niet dat zij zo dom is !
SI= ZO   Une si belle histoire   (= Une histoire tellement belle !)
SI= ZULKE/ ZO   De si belles histoires   (= Des histoires tellement belles !)
- 6) **SI= EVEN**   Elle n'a pas si/ aussi bien travaillé que moi

N.B. "alsof"
<dichtstbijzijnde> **MOET ALTIJD WORDEN WEERGEGEVEN** door "comme si" + **één van de verleden tijden !**

Elle hésite comme si elle ne comprenait pas la question.))
 (=Zij aarzelt alsof zij de vraag niet begrijpt)

"Comme si" niet verwarring met : comme ci, comme ça .... !>

24. brood= pain m. (>>> IN HET WOORDENBOEK !!!, maar zie hieronder ....)

een	brood	=un	pain
-	brood	=du	pain
-	broden	=des	pains
twee	broden	=deux	pains
het	brood	=le	pain
de	broden	=les	pains
een beetje/ wat	brood	=un peu	de pain
weinig	brood	=peu	de pain
hoeveel	brood?	=combien	de pain ?
-	limonade (f.)	=de la	limonade
-	geld (m.)	=de l'	de l'argent
geen	brood	=pas	de pain
veel	brood	=beaucoup	de pain
teveel	brood	=trop	de pain

25. SUBJONCTIF= AANVOEGENDE WIJS (meestal na 'que')

((Bij "onzekerheid" (Indien toch veel "zekerheid", dan Indicatif-tijden <"gewone tijden>))

15 POINTS DU SUBJONCTIF

1. Wil/ wens <behalve: espérer> / toestemming/ gebod/ verbod (*je veux qu'il vienne tout de suite*)
  2. **Gevoel** (vrees, vreugde, droefheid, ...) (*elle est heureuse que je vive encore*)
  3. Twijfel (*elle doute que tu aies raison*) (Mais: elle ne doute pas que tu as raison)
  4. Onpersoonlijke algemene uitdrukkingen (*il est utile que tu le lui dises/ il faut que que tu te taises*)
  5. Mogelijkheid/ onmogelijkheid (*il se peut qu'il le sache / il n'est pas possible que je le fasse*)
  6. Voegwoorden (donnons-lui ce médicament *avant qu'il <ne> soit trop tard*)
  7. "ook"-zinnen (*quoi qu'elle ait fait pour nous*, je ne l'aime pas/ *si riche qu'il soit*, il ne me donne rien)
    - + "of" zinnen (*qu'il pleuve, qu'il vente ou qu'il fasse beau, il promène toujours son vieux chien*)
  8. "zodat" <niet: si bien que> (te bereiken doel) (il s'entraîne dur *de façon qu'il puisse jouer pour ce club*)
  9. Overtreffende trap (c'est la meilleure solution *que je voie* / c'est le premier objectif *que nous ayons*)
  10. Beperkende bijvoeglijke bijzinnen (nous cherchons un nouveau collègue *qui comprenne le français*)
- Ook:
11. Zinnen zonder beginstuk die direct beginnen met "que" (Qu'il sorte != **Laat hem naar buiten gaan !**)
  12. **Vaste** uitdrukkingen (Ainsi soit-il/ Puisse-t-il réussir !/ Vive la République !)
  13. **Bewering** (= geloven, denken, beweren etc.) die moet voldoen aan twee voorwaarden tegelijk:
    - a) de zin is **vragend** en/of **ontkennend** (geloven, denken, beweren) b) de **spreker twijfelt** : (*Je ne crois pas que tu veuilles dire la vérité*) (Mais: Je crois que tu dis la vérité)

14. **Lijdend voorwerp- of onderwerpzin**, vooraan
 (*Que la mer soit calme aujourd'hui*, je le sais bien aussi) (*Que cela vaille la peine*, est un fait)
 15. Soms ook subjonctif na een ander woord dan "que" (Mon oncle, **dont** Dieu ait l'âme, était avocat)

<Let op 1: Alleen zonodig een Subjonctif Imparfait in de 3e persoon <enkelvoud> gebruiken, zoniet: Subjonctif Présent. Alleen zonodig een Subjonctif Plus-que-Parfait in de 3e persoon <enkelvoud> gebruiken, zoniet: Subjonctif Passé

<Let op 2: De vormen van de Subjonctif zijn normaal gesproken
-e -es -e -ions (ook na y*) -iez (ook na y*) -ent (bij ww. als finir: verlengde vormen: que je finisse)

"Avoir" is volledig onregelmatig: **aie, aies, ait, ayons (geen i), ayez (geen i), aient**

"Etre" is volledig onregelmatig: **sois, sois, soit, soyons (geen i), soyez (geen i), soient**

(*Bij andere werkwoorden zijn dus wel combinaties van Y + I mogelijk. Twee voorbeelden:

Voir: que je voie, que tu voies, qu'il voie, que ns voyions, que vs voyiez, qu'ils voient

Nettoyer: que je nettoie, que tu nettoies, qu'il nettoie, que ns nettoyions, que vs nettoyez, qu'ils nettoient)

Zeer onregelmatige vormen hebben: **aller, faire, falloir, pouvoir, prendre, savoir, tenir, venir, valoir, vouloir**

((Aller: que j'aille, que tu ailles, qu'il aille, que ns allions, que vs alliez, qu'ils aillent

Faire: que je fasse, que tu fasses, qu'il fasse, que ns fassions, que vs fassiez, qu'ils fassent

Falloir: qu'il faille

Pouvoir: que je puisse, que tu puisses, qu'il puisse, que ns puissions, que vs puissiez, qu'ils puissent

Prendre: que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne, que ns prenions, que vs preniez, qu'ils prennent

Savoir: que je sache, que tu saches, qu'il sache, que ns sachions, que vs sachiez, qu'ils sachent

Tenir: que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne, que ns tenions, que vs teniez, qu'ils tiennent

Venir: que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que ns venions, que vs veniez, qu'ils viennent

Valoir: que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que ns valions, que vs valiez, qu'ils vaillent

Vouloir: que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que ns voulions, que vs vouliez, qu'ils veuillent))

Oefenzinnen met uitwerking

1a	de man die daar loopt l'homme <u>qui</u> marche là	het boek dat valt le livre <u>qui</u> tombe	Marie die spreekt Marie <u>qui</u> parle	de boeken die mooi zijn les livres <u>qui</u> sont beaux
1b	de man die <u>jij</u> ziet l'homme <u>que</u> tu vois	het boek dat ik lees le livre <u>que</u> je lis	Jan die ik ontmoet Jean <u>que</u> je rencontre	de boeken die ik vind les livres <u>que</u> je trouve
2a	wat moeilijk is, is dit <u>ce qui</u> est difficile, est ceci		wat jij zegt, begrijp ik niet <u>ce que</u> tu dis, je ne <le> comprends pas	
2b	ik weet niet wat er gebeurt je ne sais pas <u>ce qui</u> se passe		jij hoort niet wat ik zeg tu n'entends pas <u>ce que</u> je dis	
3a	Piet met wie ik uitga Pierre <u>avec qui</u> je sors		Piet over wie ik spreek Pierre <u>de qui</u> je parle	
3b	de pen waarmee ik schrijf le stylo <u>avec lequel</u> j'écris		het huis waarin ik woon la maison <u>dans laquelle</u> (la maison où) j'habite	
3c	de jongens waartegen ik praat les garçons <u>à qui/</u> auxquels je parle		de fouten waarover wij praten les fautes <u>dont</u> (desquelles) nous parlons	
4a	jij zegt het mij tu <u>me</u> le dis		jij hebt het mij gezegd tu <u>me</u> l'as dit	
4b	ik hoor het hem vertellen je le <u>lui</u> entends raconter		ik heb het hem horen vertellen je le <u>lui</u> ai entendu raconter	
4c	wij willen jullie er ontmoeten nous voulons <u>vous y</u> rencontrer		wij hebben jullie er willen ontmoeten nous avons voulu <u>vous y</u> renconter	
5a	dit schrift ce cahier déze schriften	dàt schrift ce cahier-ci díe schriften	dàt schrift ce cahier-là	deze boom cet arbre déze boom
			cet arbre-ci c'est beau/ <u>cela</u> est beau	cette école dié school
5b	ces cahiers-ci hoe vind je dit/ dat ? comment trouves-tu <u>ceci/ cela</u> ? ik weet het niet je ne <u>le</u> sais pas		dat is mooi ik weet dat niet je ne sais pas <u>cela</u>	cette école-là
5c	mijn fiets en die van Luc mon vélo et <u>celui</u> de Luc		mijn ouders en die van Lucienne mes parents et <u>ceux</u> de Lucienne	

	dit huis en dat dat jij mooier vindt <u>cette maison et celle que tu trouves plus belle <>></u>	het huis dat zij heeft gezien, is wit la maison qu'elle a vue, est blanche
	hij (degene) die dit leest, is gek <u>celui qui lit ceci, est fou</u>	zij (degene) die die fout maakt, is toch intelligent <u>celle qui fait cette faute<-là>, est pourtant intelligente</u>
	deze foto en die <mv.> <u>cette photo-ci et celles-là</u>	die foto's en deze <enk.> <u>ces photos-là et celle-ci</u>
6a	wie doet dat ? wie zie jij ? <u>qui fait cela ? qui vois-tu ?</u>	wie heeft dat gedaan ? wie heb jij gezien ? <u>qui a fait cela ? qui as-tu vu ?</u>
6b	wat valt daar ? <u>qu'est-ce qui tombe là ?</u>	wat is daar gevallen ? <u>qu'est-ce qui est tombé là ?</u>
	wat doet zij/ Michèle ? <u>que fait-elle ? qu'est-ce qu'elle fait ?</u>	wat heeft hij/ Michel gedaan ? <u>qu'a-t-il fait/ qu'est-ce qu'il a fait ?</u>
	que fait Michèle ? <u>qu'est-ce que</u> Michèle fait ?	<u>qu'est-ce que</u> Michèle a fait ?
6c	Wat ? Weet je het/ dat nog niet ? <u>Quoi ? Ne le sais-tu pas encore</u> (Ne sais-tu pas encore <u>cela</u> ?)	
	Hoe heb je dit gedaan ? Comment l'as-tu fait ? Comment est-ce que tu l'as fait ? Tu l'as fait comment ?	
	Waarom ben jij niet gekomen ? Pourquoi <u>n'es-tu pas</u> venu ? Pourquoi <u>est-ce que</u> tu n'es pas venu ?	
	Wanneer heeft Suzanne haar ouders bezocht ? Quand <u>Suzanne a-t-elle</u> visité/ Quand <u>Suzanne est-elle allée voir</u> ses parents ?	
	Quand <u>est-ce que Suzanne</u> a visité/ Quand <u>est-ce que Suzanne</u> est allée voir ses parents ?	
	Welke musea heb jij moeten bezoeken ? <u>Quels musées as-tu dû visiter ?</u>	<Om> hoe laat is Michael thuisgekomen ? <u>A quelle heure Michel est-il rentré ?</u>
	<u>Quels musées est-ce que tu as dû visiter ?</u>	<u>A quelle heure est-ce que Michel est rentré ?</u>
7	Ondanks de regen, zijn zij uitgegaan <u>Malgré la pluie, ils sont sortis</u>	Ik ga uit tenzij het regent <u>Je sors à moins qu'il ne pleuve</u>
8	Hebben jullie die oefening afgemaakt ? (3x) <u>Vous avez fini cet exercice ?</u>	Heeft Hélène een liedje gezongen ? (3x) <u>Hélène a chanté une chanson ?</u>
	<u>Est-ce que vous avez fini cet exercice ?</u>	<u>Est-ce qu'Hélène a chanté une chanson ?</u>
	<u>Avez-vous fini cet exercice ?</u>	<u>Hélène a-t-elle chanté une chanson ?</u>
9.	Jij leest Ik wil dat jij dat leest Heb jij het gelezen Tu lis Je veux que tu lises cela L'as-tu lu ?	Zij zat te lezen Elle lisait
10a	Zij vind Zij vond Zij heeft gevonden Zij had gevonden Elle trouve Elle trouvait Elle a trouvé Elle avait trouvé (Elle <u>est</u> vue >>Elle <u>était</u> vue>>Elle <u>a été</u> vue>>Elle <u>avait été</u> vue)	(Zij wordt/ werd/ is/ was gezien) >>

Defenzinnen om in te leveren (facultatief)

1. Ik heb mijn broer een cadeau gegeven
Die vrouw ken ik
Zij heeft dat snel gelezen, zei hij tegen mij
Heeft hij/ Jan een bromfiets gekocht ?
2. Het is geen bier, het is water
In Nederland drinkt men veel melk Honden zijn trouw
Zij heeft geen cadeaus gekocht
3. In het jaar tweeduizend een
Donderdag zestien maart
Weer 84 fout ? Dat is al de 5^e keer !
4. De beste appels zijn vers
Zij leert Spaans want hij is een Spanjaard
Bepaalde dingen zijn actueel maar niet deze blauwe jurk
5. De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Deze leerlinge heeft ons hartelijk gegroet
6. De haren van de paarden zijn bruin Deze Griek en deze Turkse zijn man en vrouw
Mejuffrouw ! Drie postzegels, alstublieft
De verlovingen vinden plaats in twee wolkenkrabbers
7. In het jaar tweeduizend een
Donderdag zestien maart
Om half zes 's nachts
8. De beste appels zijn vers
Zij leert Spaans want hij is een Spanjaard
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zij de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?
9. De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zij de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?
10. De haren van de paarden zijn bruin Deze Griek en deze Turkse zijn man en vrouw
Mejuffrouw ! Drie postzegels, alstublieft
De verlovingen vinden plaats in twee wolkenkrabbers
11. De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zij de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?
12. De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zij de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?
13. De aardige vrouw woonde in een mooi wit huis
Ik zing beter, zei hij voorzichtig
Hij praatte zacht maar op vrolijke toon
Zij de Beatles echt de meest beluisterde zangers ?

Dat jullie verkochten (Subj. Imp.)	Hij belt je morgen wel
Jij zou willen dat je meer geld hebt	Ik vind het vreemd dat hij niet komt
Jij wou dat je meer geld had gehad	Ik vond het vreemd dat hij niet gekomen was
Zij heeft net een pakje gebracht	Toen zei hij me dat hij me zou verlaten
14. Hij heeft een mes tevoorschijn gehaald	De teksten die ik heb horen zingen
Zij is erin geslaagd hem te bereiken	Wij hebben hen zien werken
15. Er zijn vandaag twee ongelukken gebeurd	Ik zal het haar zeker zeggen
Na te hebben gegeten, hebben wij wat gewandeld	Men moeten het haar eerlijk zeggen
Voordat wij gingen eten, wandelden wij wat	Dit zijn leerlingen die verscheidene talen spreken
16. Zij hebben elkaar in Parijs ontmoet	Toen is zij opgestaan en weggegaan
De brieven die zij elkaar hebben geschreven	Ga je wassen; je wast je nooit
17 Verleden week zag ik nog op de markt	Wij waren verwonderd dat zij met jou meekwam
Als jij meer moed had, zou je nu protesteren	Zij vroeg zich af of hij al wakker was geworden
Als jij meer moed had gehad, was je gebleven	Als ik een zo mooi verhaal zou kunnen schrijven!
Hij spreekt alsof hij alles van die zaak weet	Ik had je nog willen schrijven maar ik had geen tijd
18. Dit oude vrouwtje is altijd vergezeld van haar kat	De honden worden gebeten door hun bazen
Bent U al gewaarschuwd? Ja, ik ben al gebeld	Zij zijn ziek geworden omdat het kouder wordt
19. Nu zijn er slechts domme programma's op de TV	Jullie zijn bang dat zij het nauwelijks begrijpt
Het zijn geen Belgische herders maar ook geen Belgen; ik zie ook nergens Hollanders en Fransen	
20. Het is niet duidelijk of hij komt maar ik ben er zeker van dat hij welkom zal zijn	
Of zij komt of niet, ik ben er niet zeker van dat zij welkom zal zijn	
Het komt voor dat enkele leerlingen brutaal zijn. Dat is niet zo erg mits zij gelijk hebben	
Wij zoeken iemand die Frans kan spreken zonder dat hij al te veel fouten maakt	
Welke moeilijkheden jullie ook hebben, werk zo dat je toch een voldoende haalt.	

3ETRE

Franse werkwoorden worden meestal vervoegd met "avoir" (= hebben)

Voorbeeld: nous avons parlé=   wij hebben gesproken
 (Maar ook: elle a commencé=   zij is begonnen
                   ils ont fini=   zij zijn geëindigd (hebben afgemaakt))

Maar:

Uitzonderingen: met "être" (= zijn)

- 1)   ≠ 25 stuks <hieronder volgen de belangrijkste>
- 2)   alle werkwoorden met "se" !!!

Vader en moeder zijn vijf jaar geleden getrouwd

Papa et maman **se sont** mariés il y a cinq ans

Na enkele jaren **hebben** zij zich thuis verveeld in de lange vakanties

Au bout de quelques années ils **se sont** ennuyés à la maison pendant les grandes vacances

Ondertussen is het jongetje geboren

Pendant ce temps le petit garçon **est né**

Daarna is het meisje gekomen

Puis la petite fille **est venue**

Nu **hebben** de ouders voor zichzelf een vakantiehuisje gekocht

Maintenant les parents **se sont** acheté une petite maison de campagne

Zij willen naar het vakantiehuis gaan/ Zij hebben erheen willen gaan

Ils veulent aller à la résidence secondaire/ Ils ont voulu y aller .....

Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>weggegaan</u>	Il/ Elle s'en est allé<e>/ Ils s'en sont allés
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>erheen gegaan</u>	Il/ Elle y est allé<e>/ Ils y sont allés
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>uitgegaan/ naar buiten g.</u>	Il/ Elle est sorti<e>/ Ils sont sortis
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>vertrokken</u>	Il/ Elle est parti<e>/ Ils sont partis
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>erheen gegaan</u>	Il/ Elle y est allé<e>/ Ils y sont partis
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>er gekomen</u>	Il/ Elle y est venu<e>/ Ils y sont venus
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>er aangekomen</u>	Il/ Elle y est arrivé<e>/ Ils y sont arrivés
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>naar binnen gegaan</u>	Il/ Elle est entré<e>/ Ils sont entrés
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>naar boven gegaan</u>	Il/ Elle est monté<e>/ Ils sont montés
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>een poosje gebleven</u>	Il/ Elle est resté<e>/ Ils sont restés quelque temps
Hij/Zij/ Zij is/ zijn <u>naar beneden gegaan</u>	Il/ Elle est descendu<e>/ Ils sont descendus

Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>naar buiten gegaan</u>	Il/ Elle est sorti<e>/ Ils sont sortis
Hij/Zij/Zij is/ zijn dus weer <u>vertrokken</u>	Il/ Elle est donc reparti<e>/ Ils sont donc repartis
Toen is hij/ zij (zijn zij) <u>gevallen</u>	Alors il/ elle est (ils sont) tombé<e>(s)
Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>gestorven</u>	Il/ Elle est mort<e>/ Ils sont morts
Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>weer geboren</u>	Il/ Elle est rené<e>/ Ils sont renés
Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>teruggegaan</u>	Il/ Elle est retourné<e>/ Ils sont retournés
Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>teruggekomen</u>	Il/ Elle est revenu<e>/ Ils sont revenus
Hij/Zij/Zij is/ zijn <u>weer thuis<gekomen></u>	Il/ Elle est rentré<e>/ Ils sont rentrés

+

(Zij is/ zijn opgestaan	Elle s'est levée)
(Zij heeft zich gewassen	Elle s'est lavée)
(Zij heeft gewandeld maar: elle <u>a</u> promené son chien	Elle s'est promenée) Zij heeft haar hond uitgelaten
(Zij heeft zich verwonderd	Elle s'est étonnée)
(Zij heeft zich thuis teruggetrokken	Elle s'est retirée à la maison)

etc.

3OVT+ALS

IMPARFAIT EN PASSÉ COMPOSÉ

Wanneer IMPARFAIT (OVT)? In vijf à zes gevallen slechts ((zoniet: ? >>> dan Passé Composé (VTT)!!!!))

1) Duur/ herhaling/ gewoonte

(Chaque matin elle buvait deux tasses de thé)

(= Elke ochtend dronk zij twee koppen thee)

2) In bijzin na “pendant que” <of verbindingswoord met een gelijke betekenis>

(Elle a écouté la radio pendant que les autres jouaient aux cartes)

(Zij luisterde naar de radio terwijl de anderen kaart speelden)

3) Toestand/ Beschrijving

(Nous habitions <dans> la rue commerçante du village)

(= Wij woonden in de winkelstraat van het dorp)

4) Gevoel/ Gesteldheid van de geest/

(Je pensais que/ Je croyais que/ Je trouvais que/ J'estimais que/

(= Ik dacht dat/ Ik geloofde dat/ Ik vond dat/ Ik vond (meende) dat/

(Je m'étonnais que <+S> (=Ik verwonderde mij erover dat ...) etc. etc.

5) Zat<en> te + ww, lag<en> te + ww, stond<en> te + ww

(J'attendais sur le quai de la gare)

(= Ik stond te wachten op het perron van het station)

Ook: Imparfait-vormen gevormd van “aller” bij: “stond/ stonden op het punt....”

(j'allais sortir quand mon ami m'a appelé)

De Passé Composé wordt dus gebruikt in alle andere gevallen, zoals:

a) Zakelijke, informatie, losse mededelingen over het verleden

(Hier j'ai acheté un dictionnaire de français. Après j'ai terminé la lecture d'un livre)

b) Opeenvolgende handelingen/ gebeurtenissen in het verleden, opgenomen in een verhaal
(je me suis réveillé<e>, j'ai sauté du lit et je suis allé<e> à la salle de bains))

-----*Si*-----

Er zijn vele si-kwesties in het Frans. De belangrijkste drie zijn:

1. "Si" van 'voorwaarde' (si =als)

Nadat een bijzin die met "si" =als is begonnen, **geen** enkele Futur-tijd gebruiken (geen "zullen/ zouden")!!!! In de hoofdzin volgend op of voorgaand aan die bijzin, **juist wel** (en **verplicht !**) "zou" -vormen gebruiken om een onwerkelijkheid ('irrealis') aan te geven. Dus:

Si j'étais riche, j'achèterais un nouvel ordinateur
(= Als ik rijk was/ zou zijn, kocht ik een computer/ zou ik een nieuwe computer kopen)

Si j'avais été riche, j'aurais acheté un ordinateur
(= Als ik rijk was geweest/ zou zijn geweest, had ik <....> gekocht/ zou ik <....> hebben gekocht)

Si tu disais la vérité, on serait content
(= Als jij de waarheid zei/ zou zeggen, was men tevreden/ zou men tevreden zijn)

Si tu avais dit la vérité, on aurait été content
(= Als jij de waarheid had gezegd/ zou hebben gezegd, was men <...> geweest/ zou men <...> zijn geweest)

2. "Si" van 'toegeving' (si= al) <schriftaal>

S'il est riche, il n'est pas avare

Al is hij rijk, hij is niet gierig
(= Hij mag dan rijk zijn, maar ...)

3. "Si" heeft vele andere betekenissen

(Tu ne viens pas ? Si ! (Ja<wel>)

Il n'est pas si bête (=zo)

Je ne sais pas s'il viendra/ si elle viendra (=of)

3PERSVNW+WW

VOORNAAMWOORDEN/ PRONOMS

1. VORMEN/ FORMES

onderwerp 1	lijdend voorwerp 4	meewerkend voorwerp 3	bij klemtoun na voorzetsel na vergelijking
Je	me	me MIJ/ AAN MIJ	Moi
Tu	te	te	Toi
il/ elle	le/ la	lui/ lui	lui/ elle
On			
Nous	nous	nous	Nous
Vous	vous	vous	Vous
ils/ elles	les/ les	leur/ leur	eux/ elles

2. VOLGORDE/ ORDRE DE SUCCESSION: >>>

	me			Voorz.:	voorz.: de
le*	Te	le	lui/ lui	à, sur, en, dans	
la*	Se	la			
les*	nous	les	leur	Y	en
	vous			(= er, erop ...)	(ervan, erover)

let op: alleen bij gebiedende wijs bevestigend komt: le*, la* of les* eerst

en "me"/"te" worden "moi"- "toi" (dis-le-moi <**mais**: ne me le dis pas>)

let op: "y" of "en" ? Vaak hangt dat af van het vaste voorzetsel bij het werkwoord

(werkwoorden met voorzetsel dat niet "de" is : vervanging van voorwerp door "y")

(werkwoorden met voorzetsel dat wel "de" is: vervanging van voorwerp door "en")

3. PLAATS/ PLACE

(ook in voltooide tijd (= met "avoir" of "être"))

A) 1 VERBE- (1 Werkwoord in de zin: **dan voornaamwoorden** direct na het onderwerp)

Je	les	vois	(vragend:
Je	les	ai vus	1. toon
			2. est-ce que ....
Elle	te le	dit	3. les ai-je vus ?
Elle	te l'	a dit	Te l'a-t-elle dit ?)

+
(ook in voltooide tijd (= met "avoir" of "être"))

B) 2 VERBES- (2 Werkwoorden in de zin)

(waarvan het eerste is: faire/ laisser/ envoyer/ "zintuig"-werkwoord ? (= eerste ww wel "fle s")
dan ook eerst de voornaamwoorden <direct na het onderwerp>

Je	vous	entends	venir	
Je	vous	ai entendu<e><s>	venir	

Nous	les y	faisons	travailler	
nous	les y	avons fait	travailler	

(ook in voltooide tijd (= met "avoir" of "être")) ("avoir" en "être" tellen dus niet als extra werkwoord)

C) 2 VERBES- (2 Werkwoorden in de zin)

(waarvan het eerste niet is: faire/ laisser/ envoyer/ "zintuig"-werkwoord ? (= eerste ww niet "fle s")
dan eerst alles van het eerste werkwoord <na het onderwerp>

Je	veux	le	trouver	
j'	ai voulu	le	trouver	
Ils	doivent	t'en	parler	
Ils	ont dû	t'en	parler	

WERKWOORDEN- VERBES

Parler	parlant	+ parlé	Arrivé	je parle	je parlai* <tu parlas>*
I INF	II PPr	III PPa	III Présent	IV Présent	V Passé S
1) -ai -as -a -ons -ez -ont	1)-ons -ez -ont	1) ai as a avons avez ont	1) suis es est	parle !	1) -se -ses -^t
			sommes êtes sont	<aie !> <sois !>	-sions -siez - sent
	2) -ais -ais -ait -ions -iez - aient				
2) -ais -ais -ait		2) avais avais avait avions aviez avaient	2) étais étais était étions étiez étaient		<<Passé Simple>> formes:
-ions -iez -aient					A) -ai -as -a -âmes -âtes -èrent
	3) -e -es -e				B) -is -is -it
	-ions -iez -ent	3) <eus eus <eut <êumes <êutes <eurent	3) <fus fus <fut <fûmes fûtes <furent		-îmes -îtes -irent
	4) -ons ! -ez !				C) -us -us -ut -ûmes -ûtes -urent
	<ayons !> <ayez !>	4) aurai auras aura aurons aurez auront	4) serai seras sera seronserez seront		D) eus eus eut eûmes eûtes eurent

	<soyons !> <soyez !>				E) fus fus fut
					fumes fûtes furent
		5) aurais aurais aurait aurions auriez auraient	5) serais serais serait serions seriez seraient		F) vins vins vint (ou: tins) vînmes vîntes vinrent
		6) aie aies ait ayons ayez aient	6) sois sois soit soyons soyez soient		
		7) eusse eusses eût euussions eussiez eussent	7) fusse fusses fût fussions fussiez fussent		

I	II	III	IV	V
je parlerai	nous parlons	j'ai parlé	parle !	<je parlai
j'arriverai	nous arrivons	je suis arrivé<e>	arrive !	<j'arrivai
je trouverai	nous trouvons	j'ai trouvé	trouvé !	<je trouvai
<i>je serai trouvé</i>	<i>nous sommes trouvés</i>	<i>j'ai été trouvé</i>	<i><sois trouvé></i>	<i><je fus trouvé !</i>
je parlerais	je parlais	j'avais parlé		<que je parlasse
j'arriverais	j'arrivais	j'étais arrivé		<que j'arrivasse
je trouverais	je trouvais	j'avais trouvé		<que je trouvasse
<i>je serais trouvé</i>	<i>j'étais trouvé</i>	<i>j'avais été trouvé</i>		<i><que je fusse trouvé</i>
	que je parle	<j'eus parlé		
	que j'arrive	<je fus arrivé		
	que je trouve	<j'eus trouvé		
	que je sois trouvé	<j'eus été trouvé		
	parlons !-parlez !	j'aurai parlé		
	arrivons !-arrivez !	je serai arrivé		
	trouvons !-trouvez !	j'aurai trouvé		
	<i>soyons/ soyez trouvé<e><s></i>	<i>j'aurai été trouvé</i>		
		j'aurais parlé		
		je serais arrivé		
		j'aurais trouvé		
		j'aurais été trouvé		
		que j'aie parlé		
		que je sois arrivé		
		que j'aie trouvé		
		que j'aie été trouvé		
		<que j'eusse parlé		
		<que je fusse arrivé		
		<que j'eusse trouvé		
		<que j'eusse été trouvé		

B) Tijden (nu: niet volgens schema)

je parle	ik spreek	-e -es -e -ons -ez -ont	que je parle (10 à 20 cas du Subjonctif*)	-es -e -e -ions -iez -ent
je finis	ik beëindig	-s -s -t	que je finisse	que j'aie

		-ons -ez -ent		vendu
je reçois	ik ontvang	-s -s -t recevons -ez reçoivent	que je reçois que ns recevions	que j'ai reçu
je vends	ik verkoop	-ds -ds -d	que je vend	que j'ai vendu
j'ai	ik heb	ai as a avons avez ont	que j'ai aies <u>ait</u> ayons <u>avez</u> aient	que j'ai eu
je suis	ik ben (ik word ....)	suis es est sommes êtes* sont (+ vs dites/ faites)	que je sois sois <u>soit</u> soyons <u>soyez</u> soient	que j'ai été

je fais >> que je fasse*; je peux>> que je puisse*; je sais>> que je sache*;
je veux>> que je veuille*/que nous voulions*; je vais>> que j'aille*/que nous allions*

je trouvais	ik vond	-ais -ais -ait	-ions -iez -aient	5 cas de l'Imparfait
j'ai trouvé	ik heb gevonden	-ai -as -a	-avons -avez -ont	1. gewoonte
je suis arrivé	ik ben aangekomen	suis es est	sommes êtes sont	2. na « pendant que »
				3. beschrijving
j'avais trouvé	ik had gevonden	-avais -avais -avait	-avions -aviez -avaient	4. gevoel
j'étais arrivé	ik was aangekomen	-étais -étais -étais	-étions -étiez -étaient	5. waren aan het zaten/ lagen/ stonden te

je suis trouvé	on me trouve		j'étais trouvé	On me trouvait
j'ai été trouvé	on m'a trouvé		<je fus trouvé	<on me trouva
je serai trouvé	on me trouvera		je serais trouvé	On me trouverait
j'avais été trouvé	on m'avait trouvé		<j'eus été trouvé	<on m'eut trouvé
j'aurai été trouvé	on m'aura trouvé		j'aurais été trouvé	On m'aurait trouvé
que je sois trouvé	qu'on me trouve		que j'aie été trouvé	Qu'on m'ait trouvé
<que je fusse trouvé	<qu'on me trouvât		<que j'eusse été trouvé	<qu'on m'eût trouvé

B) Tijden (nu: niet volgens schema)

il parle/ qu'il parle (10 à 15 cas)	hij spreekt
il finit/ qu'il finisse	hij maakt af
il reçoit/ qu'il reçoive	hij ontvangt
il vend/ qu'il vende	hij verkoopt
il a/ qu'il ait)	ayons ayez (zonder "i")
il est /qu'il soit)	soyons soyez (zonder "i")
il peut /qu'il puisse	hij mag/ kan
il veut /qu'il veuille	hij wil
il va /qu'il aille	hij gaat
il fait /qu'il fasse	hij maakt/ hij doet
il sait /qu'il sache	hij weet
il trouvait	hij vond
il a trouvé (qu'il ait trouvé)	hij heeft gevonden
il avait trouvé	hij had gevonden
il trouvera (Mais: S'il trouve ...); il trouverait (Maar: S'il trouvait.....);	-ais -ais -ait -ions -iez -aient

il aura trouvé (Mais: S'il a trouvé); il aurait trouvé (Mais: S'il avait trouvé)

<qu'il trouvât>	>>>> qu'il trouve
<qu'il eût trouvé>	>>>> qu'il ait trouvé
je suis trouvé	>> on me trouve
j'étais trouvé	>> on me trouvait
je fus trouvé	>> on me trouva
j'ai été trouvé	>> on m'a trouvé
j'avais été trouvé	>> on m'avait trouvé
je serai trouvé	>> on me trouvera
je serais trouvé	>> on me trouverait
j'aurai été trouvé	>> on m'aura trouvé
j'aurais été trouvé	>> on m'aurait trouvé
que je sois trouvé	>> qu'on me trouve
que j'aie été trouvé	>> qu'on m'ait trouvé
que fusse trouvé	>> qu'on me trouvât
que j'eusse été trouvé	>> qu'on m'eût trouvé

3SITES+PRESSE

SITES-PRESSE (La presse de la toile) : quelques liens

<u>AFP (=AGENCE FRANCE PRESSE)</u>	http://www.nomade.fr/afp/election1.shtml
<u>Ambassade de France (Washington DC)</u>	www.info-france-usa.org
Ambassade de France au Canada (e-mail)	ambafrance.org/ALF
Ambassade de France aux Pays-Bas (univers)	http://ambafrance-nl.org
<u>Ambassade de France aux Pays-Bas</u>	http://www.ambafrance.nl
Ambassade des Pays-Bas en France	http://www.amb-Pays-Bas.fr
Bonjour de France	www.bonjourdefrance.com/n3/bonjour.html
<u>FRANCE (LA UNE DU JOUR EN FRANCE)</u>	www.pratique.fr
Journal français (en français; classes infér)	www.jde.fr
Journal intime	www.livejournal.com
Journal selon "push-mail" <préf.s internaute>	www.europe1.fr
Journal selon "push-mail" <préf.s internaute>	www.rtl.fr
Journalistes (Jeunes -)	http://www.imaginet.fr/
<u>JOURNAUX MONDIAUX</u>	www.kidon.com/media-link
Journaux sur le Web	http://www.webdo.ch/webactu/webactu_presse.html
Magazines satiriques (jeunes - -)	www.les-ours.com
<u>Paris Match (magazine: table ronde)</u>	http://www.parismatch.tm.fr
<u>presse</u>	www.lalettredelanation.fr
presse	www.petit-essonien.com
quotidien (mini-... d'actualité gratuit)	www.le-petit-bouquet.com
quotidien canadien Le Devoir +Le Droit	www.ledevoir.com + www.ledroit.com
quotidien canadien Le Soleil	www.lesoleil.com
quotidien Le Figaro	www.lefigaro.fr
quotidien L'Humanité	www.lhumanite.fr
<u>quotidien Le Monde</u>	www.lemonde.fr
<u>quotidien Libération</u>	www.liberation.com
<u>quotidien Le Parisien</u>	www.leparisien.fr
<u>quotidien Ouest-France</u>	www.france-ouest.com

*PAGINA (vakgebieden waaronder onderwijs) <http://www.pagina.nl>

STARTPAGINA (algemeen) <http://www.startpagina.nl>
TEOMA <http://www.teoma.com>

<u>TRACK</u>	http://www.track.nl
<u>*VINDEX nl</u>	http://www.vindex.nl
<u>VOELSPRIET</u>	http://www.voelspriet.nl
<u>****YAHOO! (32 % en France)</u>	http://www.yahoo.fr
<u>WEBCRAWLER</u>	http://www.webcrawler.com
Sites (zoekscherf)	http://zoekscherf.nl

MOTEURS DE RECHERCHE (ZOEKMACHINES) (Toujours GOOGLE.fr ???)

(Non, pas toujours. Peut-être : 1. google/ 2. yahoo 3. alltheweb/ / 4. alta vista/ 5. hotbot 6.

lycos

<u>*****GOOGLE (50 % seulement en Fr)</u>	http://www.google.fr (ou http://www.google.nl)
<u>??? A9 (nouveau)</u>	http://a9.com
<u>**ABOUT</u>	http://www.about.com
<u>**ALLATONCE</u>	http://www.allatonce.nl
<u>*****ALLTHEWEB</u>	http://www.alltheweb.com
<u>****ALTAVISTA</u>	http://www.altavista.looksmart.com
<u>DAVINDI <onderwijs></u>	http://www.davindi.nl
<u>****DEMOS.ORG</u>	http://www.demos.org
<u>*BEGINNERS CENTRAL</u>	http://www.northernweb
<u>*ILSE</u>	http://www.ilse.nl
<u>INFOSEEK</u>	http://www.infoseek
<u>*ITOOLS</u>	http://www.itoools.com
<u>*LEARNTHENET</u>	http://www.learnthenet.com
<u>****LYCOS nl</u>	http://www.lycos.nl
<u>MEESTERSIPKE <po></u>	http://meesterspike.nl
<u>***MSN (> 15 % en France)</u>	http://msn.fr
<u>*NORTHERN LIGHT</u>	http://www.northernlight.com

3SUBJONCTIFLANG

SUBJONCTIF <= Aanvoegende wijs> na ‘que’ <ook, zelden, “dont”>

(maar: a l l e e n als “onzekerheid” in de zin wordt gebracht)

(Indien toch veel “zekerheid” ? >>> Indicatif <= Aanvoegende wijs> (dus: ‘gewone’ tijden>)

1-5. Wil/ wens <behalve: espérer>/ gebod/ verbod/ toestemming

(Je veux qu'il vienne tout de suite)

(= Ik wil dat hij onmiddellijk komt)

6. Gevoel (vrees, vreugde, droefheid, ...)

(Elle est heureuse que je vive encore)

(= Zij is blij dat ik nog leef)

7. Twijfel

(Elle doute que tu aies raison) (Mais: elle ne doute pas que tu as raison)

(= Zij twijfelt eraan of jij gelijk hebt)

8. Mogelijkheid/ onmogelijkheid

(Il se peut qu'il le sache / Il n'est pas possible que je fasse cela)

(= Het kan zijn dat hij het weet/ Het is niet mogelijk dat ik dat doe)

9. Onpersoonlijke algemene uitdrukkingen

(Il est utile que tu le lui dises/ Il faut que que tu te taises)

(= Het is nuttig dat jij het hem zegt/ Jij moet zwijgen <Het is nodig dat jij zwijgt>)

10. Voegewoorden

(Donnons-lui ce médicament avant qu'il <ne> soit trop tard)

(= Laten wij hem/haar dit geneesmiddel geven voordat het te laat is)

11. “of” zinnen

(Qu'il pleuve, qu'il vente ou qu'il fasse beau, il promène toujours son vieux chien)

(= Of het nu regent, waait of mooi weer is, hij laat altijd zijn oude hond uit)

12. + “ook”-zinnen

(Quoi qu'elle ait fait pour toi, je ne l'aime pas/ Si riche qu'il soit, il ne me donne rien)

(= Wat zij ook voor jou gedaan heeft, ik houd niet van haar / Hoe rijk hij ook is, hij geeft mij niets)

13. “zodat” (te bereiken doel) <niet: si bien que>

(Il s'entraîne dur de façon qu'il puisse jouer pour ce club)

(= Hij traint hard zodat hij voor deze club kan spelen)

14. Overtreffende trap

(C'est la meilleure solution que je **voie** / C'est le premier objectif que nous **ayons**)
 (= Dit is de beste oplossing die ik zie / Dat is het eerste doel dat wij hebben)

15. Beperkende bijvoeglijke bijzinnen

(Nous cherchons un nouveau collègue qui **comprendre** le français)
 (= Wij zoeken een nieuwe collega die Frans kent <begrijpt>)

16. Zinnen zonder beginstuk die direct beginnen met “que”

(Qu'il sorte !)
 (= Laat hem naar buiten gaan ! <Ook wel : Eruit met hem !>)

17. Vaste oude formuleringen of uitdrukkingen

(Ainsi **soit-il**/ Puisse-t-il réussir ! Vive la République !)
 (= Zo zij het ! Moge hij slagen ! Leve de Republiek !)

18. Bewering (= geloven, denken, beweren etc.)

die moet voldoen aan TWEE voorwaarden tegelijk:

a) de zin is **vragend** en/of **ontkennend** (geloven, denken, beweren) + b) de **spreker twijfelt** :
 (Je ne crois pas que tu **veuilles dire la vérité**) (Mais: Je crois que tu dis la vérité)
 (= Ik geloof niet dat jij de waarheid wil zeggen)

19. Lijdend voorwerpzin of onderwerpzin, vooraan

(Que la mer **soit calme aujourd'hui**, je le vois bien aussi)
 (=Dat de zee vandaag **kalm is**, zie ik ook wel)
 (Que cela **vaille la peine**, est un fait)
 (= Dat dat de moeite waard is, is een feit)

20. Soms ook subjonctif na een ander woord dan “que”

(Mon oncle, dont Dieu **ait l'âme**, était avocat)
 (= Mijn oom, waarvan God de ziel **hebbe**, was advocaat)

ezelsbrug:

- 1) **je veux**, 2) **je désire**, 3) **j'ordonne** 4) **je défends/ j'interdis**
- 5) **je permets (j'accepte même)**
- 6) **je sens mais** 7) **je doute que ce soit** 8) **possible ou impossible**
- 9) **ou impersonnel**
- 10) **bien qu'il y ait** "11) « **of** » 12) et « **ook** » et "13) **zodat !**", 14) **Super !** 15) **Mais il y a une phrase à restriction** : 16) **laat .....** + 17) **plus des formule fixes**
- 18) **2x (niet beweren), vraagt spreker ?** 19) **nee, 1 en 4-zin vooraan !**
- 20) **waarvan soms (akte).**

<Let op 1:

Alleen zonodig een Subjonctif Imparfait in de **3e persoon** <enkelvoud> gebruiken, zoniet: Subjonctif Présent. Alleen zonodig een Subjonctif Plus-que-Parfait in de **3e persoon** <enkelvoud> gebruiken, zoniet: Subjonctif Passé

<Let op 2:

De vormen van de Subjonctif zijn, normaal gesproken:

-e -es -e -ions (ook na y) -iez (ook na y) -ent

(bij ww. als finir: verlengde vormen: que je finisse ETC.)

“Avoir” en “être” zijn volledig onregelmatig:

aie, aies, ait, ayons (geen i), ayez (geen i), aient
 sois, sois, soit, soyons (geen i), soyez (geen i), soient

Zeer onregelmatige vormen (hoewel soms niet bij de vormen van nous en vous) hebben de volgende werkwoorden:

Aller (= gaan/ <zullen zo>

que j'aille, que tu ailles, qu'il aille,
que ns allions, que vous alliez, qu'ils aillent)

Faire (= doen, maken)

que je fasse, que tu fasses, qu'il fasse,

que ns fassions, que vs fassiez, qu'ils fassent)

Falloir (= moeten/ nodig zijn)

(qu'il faille)

Pouvoir (= kunnen/ mogen)

(que je puisse, que tu puisses, qu'il puisse,

que ns puissions, que vs puissiez, qu'ils puissent)

Prendre (= nemen <pakken>)

(que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne,

que ns prenions, que vs preniez, qu'ils prennent)

Savoir (weten <kunnen> <kennen <<van les>>)

(que je sache, que tu saches, qu'il sache,

que ns sachions, que vs sachiez, qu'ils sachent)

Tenir (= houden <vasthouden>)

(que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne,

que ns tenions, que vs teniez, qu'ils tiennent

Venir (= komen)

(que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne,

que ns venions, que vs veniez, qu'ils viennent

Valoir (= waard zijn)

(que vaille, que tu vailles, qu'il vaille,

que ns valions, que vs valiez, qu'ils vaillent)

Vouloir (= willen)

(que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille,

que ns voulions, que vs vouliez, qu'ils veuillent)

3ww101

IN DE 4^E LEER JE DE ONREGELMATIGE WERKWOORDEN ZO:

Lezen	Lire	Lisant	Lu	Je lis	Je lus
	+ afleidingen	+ afleidingen	+ afleidingen	+ afleidingen	+ afleidingen van (Tu) lus
	1. Futur	1. Prés. Plur.	1/7. Les temps composés	1. Impératif Singulier	1. Subjonctif Imparfait
	2. Futur du Passé= Conditionnel	2. Imparfait			
		3. Subj. Prés.			
		4. Impératif Pluriel			

+ tijden van de lijdende vorm= temps de la Voix Passive

+ aangeleide werkwoorden (relire= herlezen, élire= kiezen, verkiezen ...)

IN DE 3^E VOLSTAAT DIT :

Lire	1. Je lis	1. J'ai lu	2. Je lisais	3. Que je lise
Lezen	Ik lees	Ik heb gelezen	Ik las	Dat ik lees

Maar je moet natuurlijk wel de spreektaaltijden in alle vormen behorende bij alle personen kennen, nadat je de vier bovenstaande vormen hebt geleerd. Hier komen de tijden nog eens (alleen in de eerste persoon):

1. présent= o.t.t.ik lees= ik lees 2. passé composé= v.t.t. ik heb gelezen= j'ai lu 3. Imparfait= o.v.t. ik las= je lisais 4. plus-que-parfait= v.v.t. j'avais lu 5. futur= o.t.t.t. ik zal lezen = je lirai 6. futur du passé (conditionnel présent)= o.v.t..t. (voowaardelijke wijs o.t.t.) = ik zou lezen = je lirais . Présent=OTT 7. futur proche= nabije toekomende tijd ik zal zo (ik ga) lezen= je vais lire 8. passé récent= recente verleden tijd ik heb net/ zojuist gelezen = je viens de lire 9. impératif= gebiedende wijs lees !/ laten wij lezen !/ leest ! = lis ! lisons ! lisez !lis 10 subjonctif présent= aanvoegende wijs o.t.t dat ik lees= que je lise

***

3e versie

101 VERBES...

KLEIN OVERZICHT VOOR DE DERDE KLAS (FRANS <HAVO>/ VWO) VAN
REGELMATIGE EN ONREGELMATIGE WERKWOORDEN

De regelmatige ww. op **-er** gaan als "regarder" (enk.: -e -es -e)(mv: -ons, -ez, **-ent**)
 (behalve de Futur van "envoyer" en enkele tijden van "aller")
 (Pas op voor uitgangen bij ww. als **manger** <zie nummer 2> en pas op voor uitgangen
 bij de nummers 4 t/m 9: uitgangen: 'helder' en niet 'helder': e/è l/l t/tt y/i <maar: -ayer !>)

De regelmatige ww. op **-ir** (± 300 stuks) gaan als "finir" (met **lange** uitgangen)
 De onregelmatige ww. op **-ir** (enkele tientallen) gaan als "partir" (met **korte** uitgangen)

De onregelmatige ww. (enk.: meestal -s -s -t/d (maar bijv. niet <alles van>: 'aller'/'avoir'/'pouvoir'/'vouloir' !)
 zijn met hun onregelmatige basisvormen vermeld; de rest valt af te leiden uit de bekende regels.
 (In de lijst zijn de meeste **echte** uitzonderingen onderstreept en/of vetgedrukt)

De onregelmatige ww. op -re verliezen de -e in de Futur + Futur du passé/ Conditionnel présent De onregelmatige ww. op -oir verliezen -oi in de Futur + Futur du passé/ Conditionnel présent

De 3e persoon mv. van de Présent (indien „<bijna altijd>, **-ent** ?, dan "ent" niet uitspreken !!!)
 richt zich vaak naar 1e, 2e, 3e persoon enkelvoud maar soms ook naar de 1e persoon meervoud.
 Let bij de vormen van het meervoud op verdubbelingen eindmedeklinker:
 je connaiss ns connaisssons (kijk ook naar het Participe Présent: >> **connaiss**<ant>)

De uitgangen enk. van de Subj.Présent : -e -es **-e** (Uitz : 3e pers. enk. "avoir" en "être")
 De ns- en vous-vorm in de Subjonctif Présent richten zich naar elkaar (-ions/ -iez)
 De ns- en vous-vorm in de Subjonctif Présent krijgt toch "i" na "y" (Uitz. : avoir en être).
 Vergelijk 'que ns nettoyions' etc. << >> 'que ns ayons' 'que vous ayez' 'que ns soyons' 'que vs soyez')

Bij de wederkerende ww. **altijd** : je me/ tu te/ il se/ nous nous/ vous vous/ ils se
 Bij de wederkerende ww. **altijd** "être" in de voltooide tijden, nooit "avoir" (dus: "je me **suis** trompé<e>")

Van zeer veel onregelmatige ww. bestaan <samengestelde> neenvormen:
promettre (= beloven) komt van "mettre" en "découvrir" (= ontdekken) van "couvrir".
Zulke werkwoorden kennen dan natuurlijk <bijna altijd> DEZELFDE vervoegingen !
(Enkele ervan zijn toch in de volgende lijst opgenomen. De overige staan in 4WWLIJST)

	<u>INFINITIF (+ Participe présent)</u>	<u>PRÉSENT</u> -e -es -e -s -s -t/-d (-x -x - t) (avoir) (être)	<u>PASSÉ COMPOSÉ</u> ai; as; a avons, avez, ont	<u>IMPARFAIT</u> -ais, -ais, -ait -ions, -iez, -aient	<u>SUBJONCTIF PRÉSENT</u> -e -es -e -ions -iez -ent
	ANNOTATIONS	-ons -ez -ont êtes dites faites	<u>suis, es, est</u> sommes, êtes, sont	5 cas	20 cas

1	Kijken naar REGARDER + 4 (<u>regardant</u>) (en regardant= al kijkend >> Gérondif) Je regardera <i>i</i> = Ik zal kijken Je regardera <i>is</i> = Ik zou kijken	Je regarde (ET: je <u>regardais</u>)	J'ai regardé (ET : j' <u>avais</u> regardé ...= ik had gekeken...) (N.B. je suis regardé ik word aangekeken ...) etc.	Je regardais	Que je regarde
2	Eten MANGER (<u>mangeant</u>) Je mangerai	Je mange Ns mangeons Vs mangez Ils mangent	J'ai mangé	Je mangeais Na mangions Vs mangiez Ils mangeaient	Que je mange
3	Plaatsen PLACER (<u>plaçant</u>)	Je place Ns plâcons Vs placent	J'ai placé	Je plaçais Ns placions Vs plaçaient	Que je place

	Je placerai					
4	Wegen PESER (pesant) je pèserai	Je pèse Ns pesons Ils pèsent	J'ai pesé	Je pesais Ns pesions Ils pesaient	Que je pèse Que ns pesions Qu'ils pèsent	
5	Herhalen RÉPÉTER (répétant) Je répéterai	Je répète Ns répétons Ils répètent	J'ai répété	Je répétais Ns répétions Ils répétaient	Que je répète Que ns répétions Qu'ils répètent	
6	Roepen ; <op>bellen APPELER (appelant) J'appellerai	J'appelle Ns appelons Ils appellent	J'ai appelé	J'appelais Ns appelions Ils appelaient	Que j'appelle Que ns appelions Qu'ils appellent	
7	Gooien, werpen JETER (jetant) Je jetterai	Je jette Ns jetons Ils jettent	J'ai jeté	Je jetais Ns jetions Ilsjetaient	Que je jette Que ns jetions Qu'ils jettent	
8	Zenden ENVOYER (envoyant) J'enverrai*	J'envoie Ns envoyons Ils envoient	J'ai envoyé	J'envoyais	Que j'envoie (Que ns envoyions) (Qu'ils envoient)	
9	Betalen PAYER (payant) (bij ww. op –ayer :) (of : overal y of : normale wisseling y-i) Je paierai / Je payerai	Je paie/ paye Ns payons Ils paient/ payent	J'ai payé	Je payais Ns payions Ils payaient	Que je paie (Que je paye) Que ns payions Qu'ils paient (Qu'ils payent)	
10	(Be)eindigen FINIR (finissant) <300 verbes ; alle regelmatig : met <u>lange</u> vormen> je finirai	Je finis Ns finissons Ils finissent	J'ai fini	Je finissais	Que je finisse (Que ns finissions) (Qu'ils finissent)	
11	Ontvangen (Krijgen) RECEVOIR (recevant) je recevrai	Je <u>reçois</u> Nous <u>recevons</u> Ils reçoivent	J'ai reçu	Je recevais	Que je <u>reçoive</u> Que ns <u>recevions</u> Qu'ils reçoivent	
12	Teruggeven RENDRÉ (rendant)	Je rends Nous rendons Ils rendent Tu me rends nervieux/-se= ?	J'ai rendu	Je rendais	Que je rende Que ns rendions	
13	Verwerven (Krijgen) ACQUÉRIR (acquérant)	J' <u>acquiers</u> Ns <u>acquérons</u> Ils <u>acquièrent</u>	J'ai acquis	J'acquérais	Que j' <u>acquière</u> Que ns <u>acquérions</u> Qu'ils <u>acquièrent</u>	

	<u>j'acquerrai*</u>					
14	Gaan ALLER (Allant) J' irai *	Je vais Tu vas Il va Nous allons Ils vont	Je suis allé(e)	J'allais	Que j'aille Que ns allions Qu'ils aillent Va ! (vas-y) (n'y va pas) Allons ! Allez !	
15	Weggaan S'EN ALLER (<s'><en> allant) Je m'en irai *	Je m'en vais Ns ns en allons Ils s'en vont	Je m'en suis allé(e)	Je m'en allais	<u>Que je m'en aille</u> <u>Que ns ns en</u> <u>allions</u> <u>Qu'ils s'en aillent</u> <u>Va-t'en</u> <u>Ne t'en va pas</u> Allons-nous-en Ne nous en allons pas	
16	Er heen gaan Y ALLER (<y> allant) j'irai * (NON : j'y irai)	J'y vais Nous y allons Ils y vont	J'y suis allé (e)	J'y allais	<u>Que j'y aille</u> <u>Que ns y allions</u> <u>Qu'ils y aillent</u> <u>Vas-y</u> N'y va pas Allons-y N'y allons pas	
17	Gaan zitten S'ASSEOIR (<s'>asseyant) je m' assierai * (je m'assoirai)	Je m'assieds (Je m'assois...) Ns ns asseyons Ils s' asseyen t	Je me suis assis(e)	Je m'asseyais (je m'assoyais)	Que je m'asseye (Que je m'assoie) Que ns ns asseyions (assoyions) Assieds-toi ! Asseyons-nous ! Asseyez-vous ! Ne t'assieds pas ! ..	
18	Bereiken ATTEINDRE (atteignant)	J'atteins Ns atteignons Ils atteignent	J'ai atteint	J'atteignais	Que j'atteigne	
19	Wachten <op> ATTENDRE +4 (attendant) <u>s'attendre</u> <à ce que (+ Subjonctif !)> verwachten	J'attends Ns attendons Ils attendent	J'ai attendu	J'attendais Je m'y attendais= ?	Que j'attende	
20	Hebben AVOIR (ayant) j'eus peur/ froid ik kreeg angst ik kreeg het koud J' aurai *	J'ai Tu as Il a Ns avons Vous avez Ils ont	J'ai eu	J'avais	Que j'aie Que tu aies Qu'il <u>ait</u> Que ns ayons Que vs ayez Qu'ils aient Aie Ayons Ayez	
21	(Ver)slaan vellen; neerslaan BATTRE +4 (battant)	Je bats Ns battons Ils battent	J'ai battu	Je battais	Que je batte	

	<u>combattre</u> bestrijden, bevechten; vechten tegen					
22	Vechten SE BATTRE contre (se battant)	Je me bats Ns ns battons Ils se battent	Je me suis battu(e)	Je me battais	Que je me batte	
23	Drinken BOIRE (buvant) <u>pourboire</u> m fooi	Je bois Ns buvons Ils boivent	J'ai bu	Je buvais	Que je boive Que ns buvions	
24	Koken ('Het kookt') BOUILLIR (bouillant) <u>faire bouillir</u> aan de k. brengen <u>faire la cuisine</u> koken ('préparer') il* bouillira	Il bout	Il a bouilli	Il bouillait	Qu'il bouille	
25	Begrijpen ; verstaan COMPRENDRE (comprenant)	Je comprends Ns comprenons Ils comprennent	J'ai compris	Je comprenais	Que je comprenne Que ns comprenions Qu'ils comprennent	
26	Besluiten CONCLURE (concluant)	Je conclus Ns concluons Ils concludent	J'ai conclu	Je concluas	Que je conclue	
27	Leiden ; brengen; rijden in CONDUIRE + 4 (conduisant)	Je conduis Ns conduisons Ils conduisent	J'ai conduit	Je conduisais	Que je conduise	
28	Zich gedragen SE CONDUIRE (<se> conduisant)	Je me conduis Ns ns conduisons Ils se conduisent	Je me suis conduit	Je me conduisais	Que je me conduise	
29	Kennen CONNATIRE (connaissant) <u>savoir sa leçon</u> zijn les kennen	Je connais Il connaît Ns connaissons Ils connaissent	J'ai connu	Je connaissais	Que je connaisse	
30	Bouwen CONSTRUIRE (construisant)	Je construis Ns construisons Ils construisent	J'ai construit	Je construisais	Que je construise	
31	Veroveren CONQUÉRIR (conquérant)	Je conquiers Ns conquérons Ils conquièrent	J'ai conquis	Je conquérais	Que je conquière Que nous conquérions	

	Je conquerrai*					
<u>32</u>	Overtuigen CONVAINCRE (convainquant)	Je convaincs Il convainc Ns convainquons	J'ai convaincu	Je convainquis	Que je convainque	
<u>33</u>	Naaien (« kleding ») COUDRE (cousant)	Je couds Ns cousons Ils cousent	J'ai cousu	Je cousais	Que je cose	
<u>34</u>	Rennen COURIR (courant)	Je cours Ns courons Ils courent	J'ai couru	Je courais	Que je coure	
	Je courrai*					
<u>35</u>	Bedekken ; Afleggen (km) COUVRIR (couvrant)	Je couvre Ns couvrons Ils couvrent	J'ai couvert	Je couvrais	Que je couvre	
<u>36</u>	Vrezen CRAINdre (craignant)	Je crains Ns craignons Ils craignent	J'ai craint	Je craignais	Que je craigne	
<u>37</u>	Geloven CROIRE (croyant)	Je crois Nous croyons Ils croient	J'ai cru	Je croyais	Que je croie	
<u>38</u>	Groeien CROÎTRE (croissant)	Je croîs Ns croissons Ils croissent	<u>J'ai crû</u>	Je croissais	Que je croisse	
<u>39</u>	Plukken CUEILLIR (cueillant) <u>accueillir</u> ontvangen Je cueillerai*	Je cueille Ns cueillons Ils cueillent	J'ai cueilli	Je cueillais	Que je cueille	
<u>40</u>	Koken CUIRE (cuisant) <u>faire la cuisine</u> koken ('préparer') <het eten koken>	Je cuis Ns cuisons Ils cuisent	J'ai cuit	Je cuisais	Que je cuise	
<u>41</u>	Verdedigen ; Verbieden DÉFENDRE (défendant)	Je défends Ns défendons Ils défendent	J'ai défendu	Je défendais	Que je défende	
<u>42</u>	Vernielen ; vernietigen DÉTRUIRE (détruisant)	Je détruis Ns détruisons Ils détruisent	J'ai détruit	Je détruisais	Que je détruse	
<u>43</u>	Worden + NOM/ ADJ DEVENIR (devenant) <u>je deviens médecin</u>	Je deviens Ns devenons Ils deviennent	Je suis devenu(e) <u>Je suis devenu<e> médecin</u>	Je devenais	Que je devienne Que ns devenions Qu'ils deviennent	

	<u>je deviendrai</u>					
44	Moeten ; (ver-Schuldigd zijn) DEVOIR (devant) <u><i>tu me dois 10 euros</i></u> je devrai	Je dois Ns devons Ils doivent Je devrai *	J'ai dû	Je devais	Que je doive Que ns devions	
45	Zeggen DIRE (disant)	Je dis Ns disons Vs dites Ils disent <i>Vous maudissez=</i> <i>Vous médisez=</i>	J'ai dit	Je disais	Que je dise	
46	Slapen DORMIR (dormant)	Je dors Ns dormons Ils dorment	J'ai dormi	Je dormais	Que je dorme	
47	Verdwijnen DISPARAÎTRE (disparaissant)	Je disparaiss Il disparaît Ns disparaissions Ils disparaissent	J'ai disparu	Je disparaissais	Que je disparaissse	
48	Schrijven ÉCRIRE (écrivant)	J'écris Ns écrivons Ils écrivent	J'ai écrit	J'écrivais	Que j'écrive	
49	Horen ENTENDRE (entendant)	J'entends Ns entendons	J'ai entendu	J'entendais	Que j'entende	
50	Zijn (OU :worden) ÊTRE (étant) Je serai *	Je suis Tu es Il est Ns sommes Vous êtes Ils sont	J'ai été	J'étais	Que je sois Que ns soyons Que vs soyez Qu'ils soient Sois Soyons Soyez	
51	Doen ; maken FAIRE (faisant) # # <= pron. : uh> Je ferai *	Je fais Ns faisons # Vs faites Ils font	J'ai fait	Je faisais #	Que je fasse (...)	
52	Nodig zijn ; moeten FALLOIR (<fallant>) Il faudra *	Il faut <que> + S <i>il me (=3) faut ...</i> <i>ik heb ... nodig</i>	Il a fallu	Il fallait	Qu'il faille	
53	Vluchten FUIR (fuyant)	Je fuis Ns fuyons Ils fuient	J'ai fui	Je fuyais	Que je fuije	
55	(Samen)voegen; insluiten <"brief"> JOINDRE (joignant)	Je joins Ns joignons Ils joignent	J'ai joint	Je joignais	Que je joigne	
56	Lezen LIRE	Je lis Ns lisons	J'ai lu	Je lisais	Que je lise	

	(lisant)	Ils lisent				
<u>57</u>	Liegen MENTIR (mentant)	Je mens Ns mentons Ils mentent	J'ai menti	Je mentais	Que je mente	
<u>58</u>	<Neer>leggen ; Zetten ; plaatsen; Aantrekken ; Aan-,opzetten METTRE (mettant)	Je mets Ns mettons Ils mettent	J'ai mis	Je mettais	Que je mette	
<u>59</u>	Bijten MORDRE (mordant)	Je mords Ns mordons Ils mordent	J'ai mordu	Je mordais	Que je morde	
<u>60</u>	Malen MOUDRE (moulant)	Je mouds Ns moulons Ils moulent	J'ai moulu	Je moulais	Que je moule	
<u>61</u>	Sterven MOURIR (mourant)	Je meurs Ns mourons Ils meurent	Je suis mort(e)	Je mourais	Que je meure Que ns mourions Qu'ils meurent	
<u>62</u>	Bewegen MOUVOIR (mouvant) <i>bouger</i> zich bewegen	Je meus Nous mouvons Ils meuvent	J'ai mû	Je mouvais	Que je meuve Que ns mouvions	
<u>63</u>	Geboren worden NAÎTRE (naissant)	Je naïs Ns naïssons Ils naissent	Je suis né(e)	Je naissais	Que je naisse	
<u>64</u>	Benadelen NUIRE +3 (nuisant)	Je nuis Ns nuisons Ils nuisent	J'ai nui	Je nuisais	Que je nuise	
<u>65</u>	Aanbieden OFFRIR (offrant)	J'offre Ns offrons Ils offrent	J'ai offert	J'offrais	Que j'offre	
<u>66</u>	Openen OUVRIR (ouvrant)	J'ouvre Ns ouvrons Ils ouvrent	J'ai ouvert	J'ouvrirais	Que j'ouvre	
<u>67</u>	Lijken ; verschijnen PARAÎTRE (paraissant)	Je paraïs Il paraît Ns paraïssons Ils paraissent	J'ai paru Je suis paru(e)	Je paraissais	Que je paraisse	
<u>68</u>	Vertrekken (weggaan) PARTIR (partant)	Je pars Ns partons Ils partent	Je suis parti(e)	Je partais	Que je parte	
<u>69</u>	Schilderen PEINDRE (peignant)	Je peins Ns peignons Ils peignent	J'ai peint	Je peignais	Que je peigne	
<u>70</u>	Verliezen	Je perds	J'ai perdu	Je perdais	Que je perde	

	PERDRE (+4) (perdant)	Ns perdons				
71	Beklagen PLAINdre (Plaignant)	Je plains Ns plaignons	J'ai plaint	Je plaignais	Que je plaigne	
72	Klagen SE PLAINdre (<Se> plaignant)	Je me plains Ns ns plaignons	Je me suis Plaint (e)	Je me plaignais	Que je me plaigne	
73	Leuk gevonden worden (behagen) PLAIRE + 3 (plaisant)	Je plais Ns plaisons Ils plaisent <i>Il me plaît</i> <i>Elle me plaît</i> <i>Je lui plais = ?</i>	J' <u>ai</u> plu	Je plaisais	Que je plaise	
74	Regenen PLEUVOIR (pleuvant) Il pleuvra	Il pleut	Il a plu	Il pleuvait	Qu'il pleuve	
75	Kunnen ; mogen POUVOIR (pouvant) <i>pouvoir</i> m macht Je pourrai *	Je peux (Puis-je ?) Ns pouvons Ils peuvent	J'ai pu	Je pouvais	Que je puisse (...) <i>Il se peut que + S= ?</i>	
76	Nemen ; pakken PRENDRE (prenant)	Je prends Ns prenons Ils prennent	J'ai pris	Je prenais	Que je prenne Que ns prenions	
77	Produceren (voortbrengen) PRODUIRE (produisant)	Je produis Ns produisons Ils produisent	J'ai produit	Je produisais	Que je produise	
78	Beperken ; Terugbrengen (tot/ met) RÉDUIRE (à/ de) (réduisant)	Je réduis Ns réduisons	J'ai réduit	Je réduisais	Que je réduise	
79	Berouw hebben v. SE REPENTIR (de) (<se> repentant)	Je me repens Ns ns repentissons Ils se repentissent	Je me suis repenti(e)	Je me repentais	Que je me repente Que ns ns repentissions	
80	Antwoorden RÉPONDRE + 3 (répondant)	Je réponds Ns répondons <i>Ik antwoord hem= ?</i>	J'ai répondu	Je répondais	Que je réponde	
81	Oplossen ; besluiten RÉSOUDRE (résolvant)	Je résous Ns résolvons Ils résolvent	J'ai résolu <u>absous.-te</u> <u>vrijgesproken</u> <u>dissous.-te</u> <u>ontbonden</u>)	Je résolvais	Que je résolve Que ns résolvions	

82	Lachen RIRE (riant)	Je ris Nous rions Ils rient	J'ai ri	Je riais (Ns riions)	Que je rie (Que ns riions)
83	Breken ; het uitmaken met ROMPRE <avec> (rompant)	Je romps Ns rompons Ils rompent	J'ai rompu	Je rompais	Que je rompe
84	Weten ; <kunnen> SAVOIR (sachant) Je saurai *	Je sais Ns savons Ils savent <i>je sais patiner</i> ik kan schaatsen <u>savoir sa leçon</u> zijn les kennen	J'ai su	Je savais	Que je sache Que ns sachions Qu'ils sachent Sache Sachons Sachez
85	Voelen ; ruiken SENTIR (sentant)	Je sens Ns sentons Ils sentent	J'ai senti	Je sentais	Que je sente
86	(Be)dienen SERVIR (servant)	Je sers Ns servons Ils servent	J'ai servi	Je servais	Que je serve
87	Uitgaan ; naar buiten gaan; met iemand 'gaan' SORTIR <avec> (sortant)	Je sors Ns sortons Ils sortent	Je suis sorti(e)	Je sortais	Que je sorte
88	Lijden; verdagen SOUFFRIR (souffrant)	Je souffre Ns souffrons Ils souffrent	J'ai souffert	Je souffrais	Que je souffre
89	Voldoende zijn SUFFIRE (suffisant)	Je suffis Nous suffisons Ils suffisent	J'ai suffi	Je suffisais	Que je suffise
90	Volgen SUIVRE (suivant)	Je suis Tu suis Il suit Ns suivons Ils suivent	J'ai suivi	Je suivais	Que je suive
91	Verzwijgen TAIRE (taisant)	Je tais Ns taisons Ils taisent	J'ai tu	Je taisais	Que je taise
92	Zwijgen SE TAIRE <se> taisant)	Je me tais Ns ns taisons Ils se taisent	Je me suis tu(e)	Je me taisais	Que je me taise (Tais-toi)
93	(Vast)houden TENIR (tenant) Je tiendrai *	Je tiens Ns tenons Ils tiennent	J'ai tenu	Je tenais	Que je tienne Que ns tenions Qu'ils tiennent
94	Overwinnen VAINCRE (vainquant)	Je vaincs Il vainc Ns vainquons Ils vainquent	J'ai vaincu	Je vainquais	Que je vainque
95	Waard zijn VALOIR	Je vaux Tu vaux	J'ai valu	Je valais	Que je vaille Que ns valions

	(valant) Je vaudrai*	Il vaut Ns valons Ils valent			Qu'ils vaillent	
96	Verkopen VENDRE (verkopen) vente f verkoop	Je vends Ns vendons Ils vendent	J'ai vendu	Je vendais	Que je vende	
97	Komen VENIR (venant) Je viendrai*	Je viens Ns venons Ils viennent N.B. venir + de + INFINITIF (= passé récent) : je viens <u>de</u> le lire ik heb het net/ zojuist gelezen	Je suis venu(e)	Je venais	Que je vienne Que ns venions Qu'ils viennent	
98	Kleden VÊTIR (vêtant)	Je vêts Nous vêtons Ils vêtent	J'ai vêtu	Je vêtais	Que je vête	
99	Leven VIVRE (vivant)	Je vis Ns vivons Ils vivent	J'ai vécu	Je vivais	Que je vive	
10 0	Zien VOIR (voyant) Je verrai* Je prévoirai= ? Je pourvoirai= ?	Je vois Ns voyons Ils voient	J'ai vu	Je voyais	Que je voie Que ns voyions (Qu'ils voient)	
10 1	Willen VOULOIR (voulant) Je voudrai*	Je veux Tu veux Il veut Ns voulons Ils veulent tu m'en veux ?=	J'ai voulu	Je voulais	Que je veuille Que ns voulions (Qu'ils veuillent)	

Extra grammaticaA) VOIX PASSIVELIJDENDE VORM (= "ETRE + PARTICPÉ PASSÉ) NOOIT BIJ WERKWOORDEN VERVOEGD MET "ETRE" !

Belangrijkste tijden:

je suis vu<e>= ik word gezien

j'étais vu<e>= ik werd gezien

j'ai été vu<e>= ik ben gezien <geworden>

j'avais été vu<e>= ik was gezien

que je sois vu<e>= dat ik word gezien

que j'aie été vu<e>= dat ik ben gezien <geworden>

B) Si= Als

- Als ik geld had/ zou hebben, kocht ik een computer/ zou ik een computer kopen. (= IN TOTAAL 4 combinatiemogelijkheden in het Nederlands !)
- Si j'avais de l'argent, j'achèterais un micro<-ordinateur>
(= IN TOTAAL 1 combinatiemogelijkheid in het Frans !)

- Als ik geld had gehad/ gehad zou hebben, had ik een computer gekocht/ zou ik een computer gekocht hebben
 (= IN TOTAAL 4 combinatiemogelijkheden in het Nederlands)
- Si **j'avais eu** (of: eusse eu) de l'argent, **j'aurais** (of: eusse) **acheté** un micro
 (= IN TOTAAL 1 combinatiemogelijkheid in het Frans. <De (subjonctif)vorm "eusse" is hier, zoals je ziet, ook mogelijk maar dat moet je maar niet navolgen>)

C) SUBJONCTIF

- de Subjonctif Imparfait wordt in de praktijk vervangen door de Subjonctif Présent (hoewel zeker de 3e persoon enk. (en mv.) nog wel wordt gebruikt,)
- de Subjonctif Plus-que-Parfait wordt in de praktijk vervangen door de Subjonctif Passé (hoewel zeker de 3e persoon enk. (en mv.) nog wel wordt gebruikt)

IN DE VOLGENDE VOORBEELDEN ZIJN VOOR HET 'GEMAK' DE ZELFDE TIJDEN AANGEHOUDEN IN HOOFD- EN BIJZINNEN (MAAR DAT 'HOEFT' NATUURLIJK NIET).

Ik wil dat jij komt	= Je veux que tu <u>viennes</u>	(fout: *viens)
Ik wil dat jij het zegt	= Je veux que tu le <u>dises</u>	(fout: *dis)
Ik wilde dat jij kwam	= Je voulais que tu <u>viennes</u>	(fout: *venais) (LIEVER NIET: vinsses)
Ik wilden dat jij sprak	= Je voulais que tu <u>parles</u>	(fout: *parlais) (LIEVER NIET: parlases)
Ik heb gewild dat jij gekomen bent	= J'ai voulu que tu <u>sois</u> venu<e>	(fout: *es venu<e>)
Ik heb gewild dat jij gepraat hebt	= J'ai voulu que tu <u>aies</u> parlé	(fout: *as parlé)
Ik had gewild dat jij gekomen was	= j'avais voulu que tu <u>sois</u> venu<e>	(fout: *étais venu<e> (LIEVER NIET: fusses venu<e>)
Ik had gewild dat jij gepraat had	= j'avais voulu que tu <u>aies</u> parlé	(fout: *avais parlé) (LIEVER NIET: eusses parlé)

D) VERBES AVEC "être" OU "avoir" ?

A) -WERKWOORDEN VERVOEGD MET "ÊTRE" (>> overgang van ene naar andere staat/toestand)

1. aller, arriver, décéder, descendre, devenir, échoir à, éclore, entrer, monter, mourir, naître, partir, repartir,
rentrer, rester, retourner, sortir, tomber, retomber, venir, intervenir, parvenir à, survenir
(de onderstreepte kunnen, in veranderde betekenis, met een lijidend voorwerp voorkomen en nemen dan "avoir" in plaats van
"être": je **suis** descendu <de l'autobus>= ik ben uitgestapt / ... uit de bus gestapt
j'**ai** descendu les valises= ik heb de koffers baar beneden gebracht)
2. **alle** (!!!) werkwoorden met "se" (je me **suis** trompé= ik heb mij vergist)

B) -WERKWOORDEN VERVOEGD MET AVOIR: **alle** andere (ook: commencer; fuir; suffire; taire= verzwijgen)

REGEL "ÊTRE": + -e, -s, -es (AFHANKELIJK VAN ONDERWERP <=1>)
je suis grand,-e il est grand elle est grande nous sommes grand<e>s
je suis venu,-e il est venu elle est venue nous sommes venu<e>s

REGEL "SE ...": + -e, -s, -es (WANNEER "ME,TE,SE,NS,VS,SE" =4)
je me suis lavé<e> il s'est trompé elle s'est trompée nous nous sommes trompé<e>s

REGEL "SE ...": GEEN UITGANG WANNEER "ME,TE,SE,NS,VS,SE" =3

je me suis lavé les mains elle s'est coupé les cheveux   ils se sont écrit <des lettres>
 (maar: -les lettres qu'ils se sont écrites - combien de lettres vous êtes-vous écrites ?)
 (en toch: -les lettres que nous avons promis de poster)

REGEL "AVOIR": + -e, -s, -es (INDIEN LIJDEND VOORWERP <=4> VOOR AVOIR)

j'ai rencontré l'/les élève<s>   je l'ai rencontré<e>; je les ai vus;   les ai-je vus ?
 j'ai vu la/les faute<s>   quelle<s> faute<s> as-tu vue<s> ?;   les as-tu aperçues ?
 les films que j'ai vus

REGEL "AVOIR" BIJ EXTRA INFINITIF:

les hommes que j'ai entendus <u>chanter</u>	(wel uitgang: "4" verricht <wel> handeling infinitif)
je les ai vus <u>travailler</u>	(wel uitgang: "4" verricht <wel> handeling infinitif)
les chansons que j'ai entendu <u>chanter</u>	(geen uitgang)
je les ai entendu <u>chanter</u>	(geen uitgang: les=les chansons)
je les ai entendus <u>chanter</u>	(wel uitgang: les=les hommes)

3ZINNEN 180

1	Parler	Zij hebben goed gesproken	
2	Arriver	Hij is er aangekomen	
3	Aller	Jij gaat ons helpen	
4	Dire	Ik heb ja gezegd tegen jou	
5	Parler	Spreken jullie Frans ?	
6	Voir	Wij zien niets	
7	Être	Is dat Uw auto ?	
8	Connaitre	Zij kent het dorp niet	
9	Ouvrir	Wij hebben het raam geopend	
10	Savoir	Jij weet er niets van	
11	Vouloir	Willen jullie ... nemen ?	
12	Venir	Kom jij ... maken ?	
13	Lire	Laten wij het lezen !	
14	Comprendre	Jij begrijpt het niet	
15	Boire	Drinken jullie het ?	
16	Pouvoir	Zij mogen uitgaan	
17	Vouloir	Wil hij naar R. gaan ?	
18	Parler	Wij hebben hem niet gesproken	
19	Savoir	Hij kent nooit zijn les	
20	Sortir	Gaan wij niet uit vanavond ?	
21	Finir	Jij hebt de oefening afgemaakt	
22	Oublier	Ik heb vergeten af te sluiten	
23	Savoir	Zij weten het blik te openen	
24	Aller	Hij gaat het jullie teruggeven	
25	Travailler	Wij werken niet meer	
26	Pleuvoir	Nu regent het	
27	Parler	Spreek<t> niet !	
28	Lire	Hij leest het	
29	Mettre	Jullie hebben het <neer>gelegd	
30	Sortir	Ik ga nog niet uit	
31	Pouvoir	Kan jij komen ?	
32	Vouloir	Wij willen het zien	
33	Lire	Zij lezen niet veel	
34	Faire	Jullie doen weinig	
35	Aller	Gaan jullie het veranderen ?	
36	Boire	Drink het niet !	
37	Vouloir	Ik wil het niet zeggen	
38	Rendre	Jij geeft het mij terug	
39	Finir	Zij hebben de les beëindigd	

40	Vouloir	Wilt u ervan nemen ?	
41	Aller	Jij gaat erheen	
42	Aller	Hij gaat limonade drinken	
43	Conduire	Jullie brengen mij naar de halte	
44	Craindre	Ik heb zijn woede gevreesd	
45	Connaitre	Wij hebben haar gekend	
46	Dire	Jullie zeggen het	
47	Entendre	Heeft zij het gehoord ?	
48	Faire	Zij doen het niet	
49	Vouloir	Zij willen het niet doen	
50	Vouloir	Zij hebben het niet willen doen	
51	Lire	Heb jij het gelezen ?	
52	Mettre	Wij leggen het daar <neer>	
53	Aller	Jij bent de deur gaan openen	
54	Pouvoir	Julle hebben mogen komen	
55	Prendre	Zij pakken hun boek	
56	Prendre	Zij hebben het gepakt	
57	Savoir	Ik kan dit niet nadoen	
58	Sortir	Ik ben niet uitgegaan	
59	Vendre	Hij heeft verkocht	
60	Vouloir	Zij heeft jou niet willen zien	

61	Vouloir	Wij willen het lezen	
62	Voir	Ziet U ?	
63	Aller	Jullie zijn naar het feest gegaan	
64	Pouvoir	Wij hebben niet mogen komen	
65	Craindre	Wij vrezen die woorden niet	
66	Boire	Wij drinken dat merk niet	
67	Aller	Zij is naar school gegaan	
68	Apporter	Breng jij het ?	
69	Connaitre	Wij hebben hem niet gekend	
70	Dire	Ik heb haar gezegd dat hij dom is	
71	Dire	Ik heb haar dat gezegd.	
72	Entendre	Zij horen niet wat U zegt	
73	Savoir	Wij kunnen het in het Frans schrijven	
74	Vouloir	Ik heb je willen bellen	
75	Faire	Doet U dat ?	
76	Aimer + INF	Jij zou haar graag willen kennen	
77	Lire	Ik lees die boeken niet	
78	Mettre	Jullie hebben een CD <op>gezet	
79	Ouvrir	Hij opent de deur voor (=aan) haar	
80	Aller	Jij gaat een koffie nemen	
81	Vouloir	Hij wil weten wat jij ervan denkt	
82	Sortir	Zij gaan vanavond niet uit	
83	Sortir	Jij bent met hem uitgegaan	
84	Voir	Hij heeft het gezien maar ik niet	
85	Vendre	Zij verkopen ijsjes	
86	Pouvoir	Wij hebben niets meer kunnen doen	
87	Mener	Jij leidt met 2-1	
88	Vouloir	Jullie willen vandaag niet komen	
89	Lire	Zij heeft het niet gelezen, zegt ze	
90	Avoir peur + de	U bent er bang voor	
91	Ouvrir	Zij gaat de tentoonstelling openen	
92	Pouvoir	Jij kunt het weten	
93	Prendre	Neem jij er drie <van> ?	
94	Pouvoir	Mag ik haar schrijven ?	
95	Vouloir	Zij heeft er willen blijven	
96	Dire	Wij hebben het hem gezegd	
97	Parler	Zij praten erover	
98	Faire	Ik doe het voor haar	

99	Etre	Zij zijn groter dan jij
100	Acheter	Koop jij er vier <van> ?
101	Visiter	Wij zullen U bezoeken
102	Entendre	Hoor jij haar praten ?
103	Regarder	Wij hebben hen bekeken
104	Voir	Ik zie haar werken
105	Voir	Jij ziet hem binnengaan
106	Aller	Jullie gaan het hem zeggen
107	Aller	Ben je het haar gaan vertellen ?
108	Raconter	Jullie hebben het ons verteld
109	Dire	Wat zeg je ? Ik geloof je niet
110	Voir	Hebben je broer en jij hen gezien ?
111	Venir	Ik kom het jullie vertellen
112	Vouloir	Wil je het hun schrijven ?
113	Vouloir	Zij wil het ons niet zeggen
114	Voir	Jij ziet hen aankomen
115	Savoir	Wij weten het hem niet <te> zeggen
116	Etre assis	Jullie zitten achter hem
117	Donner	Geef het haar niet
118	Pouvoir	Waarom mag ik het haar niet zeggen ?
119	Devoir	Wat moet ik hem zeggen ?
120	Demander	Vraag je het haar ?

121	Montrer	Hij heeft het mij laten zien
122	Envoyer	Sturen jullie hen ons ?
123	Acheter	U hebt er tien <van> gekocht
124	Voir	Hem jij hem er gezien ?
125	Etre	Wij zijn kleiner dan zij <pluriel= mv>
126	Dire	Hij heeft het U gezegd
127	Rencontrer	Jullie hebben haar er ontmoet
128	Aller	Hij gaat haar niet bezoeken
129	Parler	Hij spreekt erover tegen (= aan) haar
130	Parler	Hij heeft er tegen haar over gesproken
131	Aller	Wij zijn tegen (= aan) hem gaan praten
132	Vouloir	Ik heb hem niet meer willen zien
133	Acheter	Heb jij er niet <van> gekocht ?
134	Faire	Ik laat het hun altijd brengen
135	Revenir	Zij zijn teruggekomen van hun reis
136	Entendre	Heeft zij het horen vallen ?
137	Etre	Jij bent erg intelligent maar hij niet
138	Demander	Jij vraagt het mij
139	Arriver	Jullie zijn er aangekomen
140	Chanter	Na dit liedje gezongen te hebben, ...
141	Ecouter	Wij hebben niet naar jou geluisterd
142	Venir	Ik ben met haar naar A. gekomen
143	Téléphoner/ Appeler	Hij belt haar op
144	Commencer	Jullie zijn begonnen
145	Jeter	Wij hebben het <weg>gegooid
146	Appeler	Wij hebben het geroepen
147	Jouer	Hij heeft er gespeeld
148	Regarder	Hij heeft ons aangekeken
149	Travailler	Jij werkt er en ik heb er gewerkt
150	Demander	Ik heb het jullie gevraagd
151	Recevoir	Jij hebt het niet ontvangen
152	Commencer	Zij zijn begonnen het te lezen
153	Rendre	Hebben jullie het hem teruggegeven ?
154	Donner	Zij geeft het mij nog niet
155	Vouloir	Zij wil het mij niet geven
156	Vouloir	Zij heeft het ons niet willen geven
157	Terminer/ finir	Ik maak mijn werk af
158	Dire	Jij gaat het ons zeggen

159	Entendre	Wij hebben het horen spelen
160	Devoir	U moet het niet vergeten
161	Se réveiller	Zij is wakker geworden
162	Utiliser/ employer	Wij hebben het gebruikt
163	Regarder	U hebt er vier van bekeken
164	Finir	Waarom maakt hij het niet af ?
165	Faire	Hoe heb jij het gemaakt ? Goed !
166	Voir	Waar heb jij haar gezien ?
167	Voir	Welke fouten heeft zij niet gezien ?
168	Rencontrer	Wie heb jij daar ontmoet ?
169	Sentir	Wat heb jij geroken ?
170	Commencer	Ben jij al begonnen ?
171	Se reposer	Laten wij uitrusten !
172	Monter	Jullie zijn in de bus gestapt
173	Nager	Wij hebben er gezwommen
174	Manger	Hij heeft het helemaal <op>gegeten
175	Choisir	Wat heb jij gekozen ?
176	Expliquer	Welke regel heeft hij uitgelegd ?
177	Préférer	Wat heb jij het liefst ?
178	Obéir	Zij heeft hem gehoorzaamd
179	Attendre	Wij hebben lang op haar gewacht
180	Devoir	Jullie hebben er moeten wachten